VERSCHIJNT VRIJDAGS - No. 31 - 1 JANUARI 1932

ABONNEMENT 12½ CENT PER WEEK
LOSSE NUMMERS 15 CENT

KANTOREN:
AMSTERDAM
N. Z VOORBURGWAL 262
TELEFOON INTERC. 33170
ROTTERDAM
STATIONSWEG 24

ONS LAND

'S-GRAVENHAGE
STATIONSWEG 95
UTRECHT
BEMUURDE WEERD 14 WZ
TELEFOON INTERC. 13473
ARNHEM
SPIJKERSTRAAT 213
TELEFOON INTERC. 22922

DE VOORWAARDEN VAN DE GRATIS ONGEVALLENVERZEKERING ZIJN OP AANVRAAG VERKRIJGBAAR

HET OUDE JAAR HEEFT AFGEDAAN
HET NIEUWE KOMT JUIST AAN

BINNEN DE GRENZEN

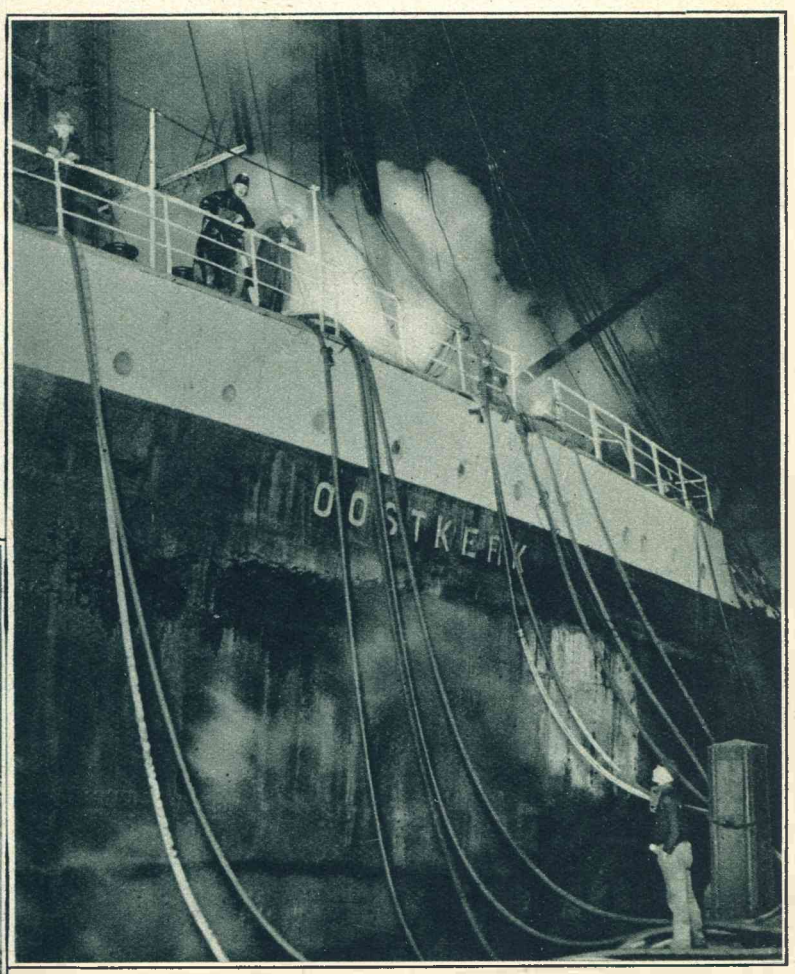
De Alkmaarsche kaasdragers togen naar het Binnenhof te 's-Gravenhage om de aandacht der Regeering te vestigen op de hooge invoerrechten die andere landen heffen op de Hollandsche kaas.

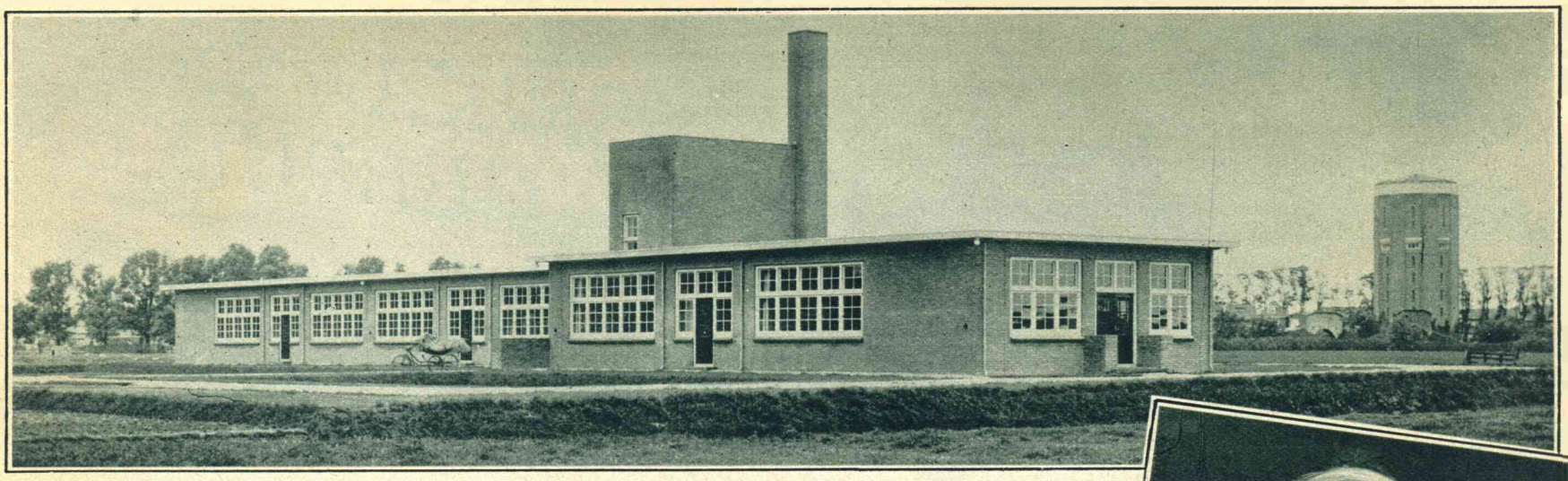
De Vereeniging tot Veredeling van het Volksvermaak bezorgde in „Bellevue" e Amsterdam de weesjes een prettigen middag.

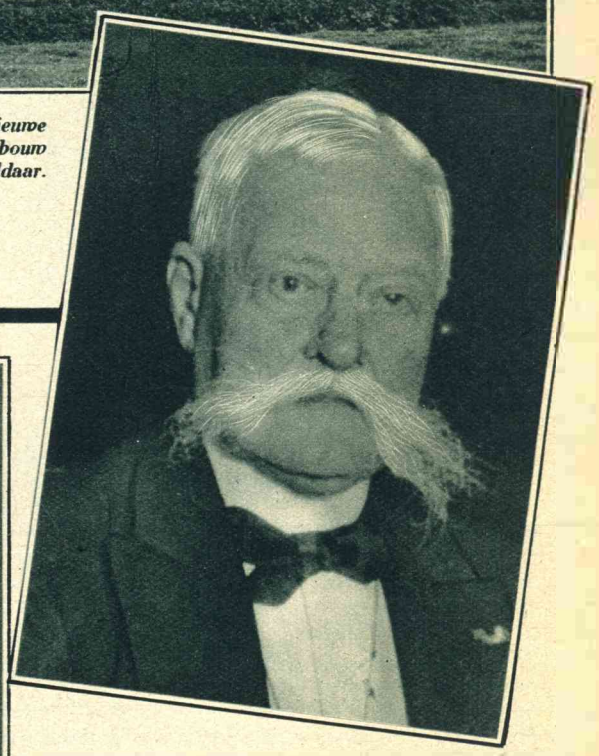
Een foto van de première van „Süss, de Jood", het tooneelstuk naar het bekende boek van Feuchtwanger, dat door de Kon. Ver. het Ned. Tooneel te Amsterdam wordt opgevoerd. Louis Saalborn (links) in de titelrol als Oscar Tourniaire.

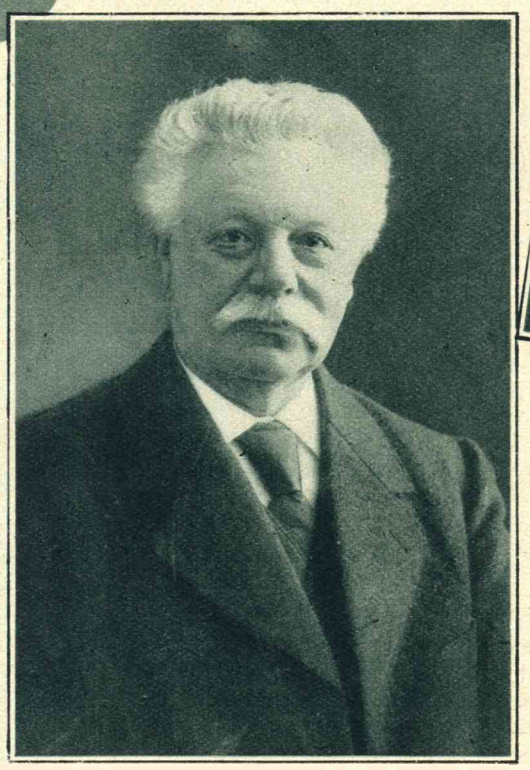
Een nachtopname van den zwaren brand, die het s.s. „Oostkerk", aan wal liggend te Rotterdam, teisterde.

Te Leeuwarden was behoefte aan een nieuwe barak voor besmettelijke ziekten. Het gebouw werd opgericht aan het Kalverdijkje aldaar.

De heer H. W. J. J. Baron van Nagell, oud-burgemeester van Barneveld en voorzitter der Ned. Heide Maatschappij herdacht onder groote belangstelling zijn 80sten verjaardag.

Te Leeuwarden is overleden de heer H. Schaap, een zeer bekende en populaire figuur op het gebied der paardensport.

Op de binnenplaats van het stadhuis te Amsterdam is deze groep van den beeldhouwer Jacob Kaas geplaatst.

Wethouder Douwes eet in het Carlton hotel te Amsterdam mee van den Kerstpudding voor de ouden van dagen.

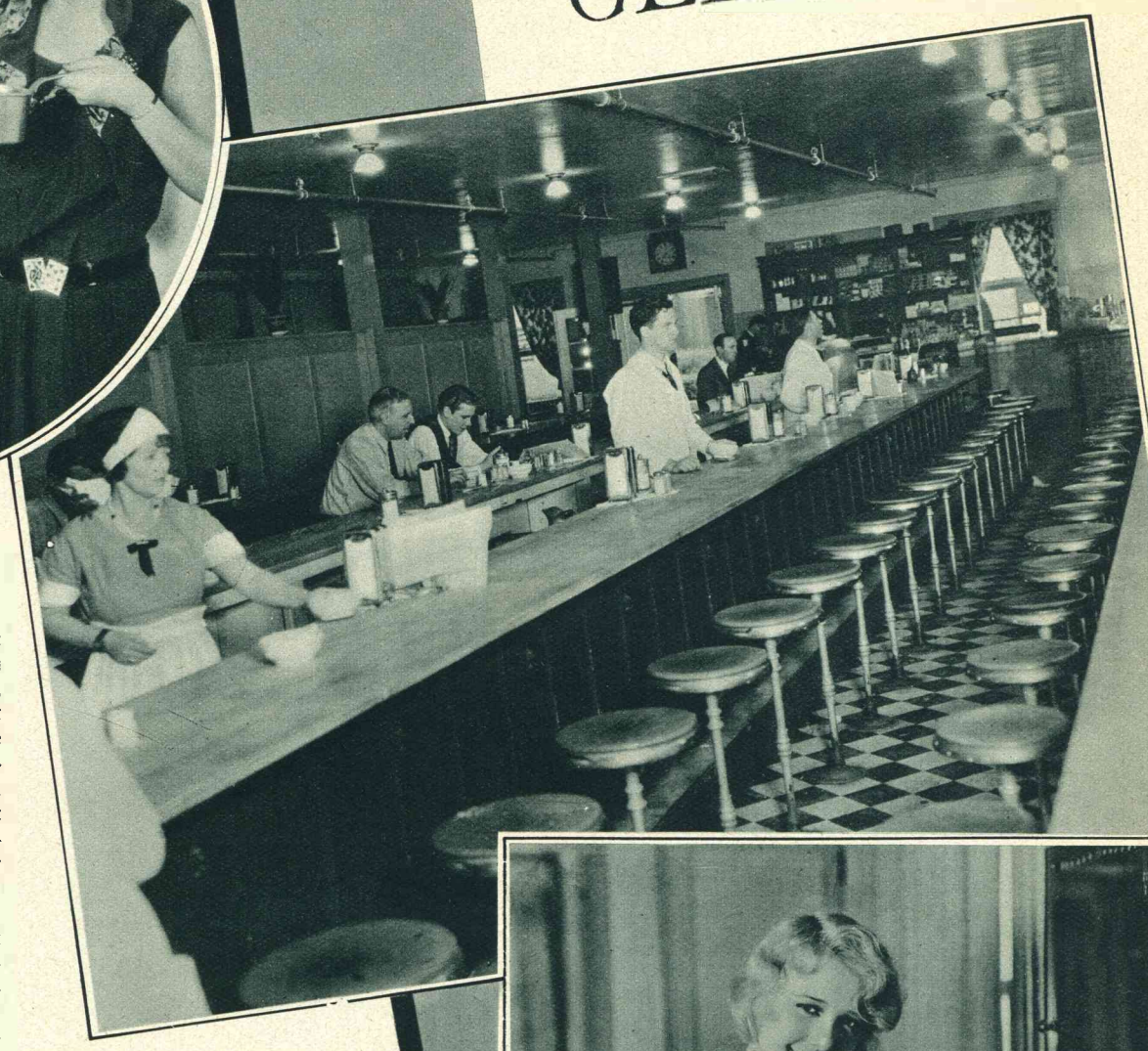
AMERIKAANSCHE GEBRUIKEN

Blank huispersoneel is bijna onbetaalbaar, daarom neemt men meestal zwarten in dienst.

Wie als vreemdeling in de Vereenigde Staten reist, zal daar veel eigenaardige gewoonten en gebruiken bij de bewoners aantreffen, die in z'n vaderland absoluut niet voorkomen. Het zal hem onmiddellijk opvallen, dat de positie die de vrouw daar inneemt, geheel anders is dan in de „OudeWereld", dat ze in 't land van „Uncle Sam" zich in 't bezit van meer rechten mag verheugen, dat de achting — niet te verwisselen met wat wij, Europeanen, onder „galanterie" verstaan — welke haar bewezen wordt, daar veel grooter is dan bij ons. De wetten, waardoor het schoone geslacht in Amerika veel meer bescherming geniet dan het sterke, stammen nog uit een tijd der eerste kolonisten, toen betrekkelijk weinig vrouwen zich in gezelschap der talrijke mannen bevonden, die van ver over zee kwamen, om een nieuw vaderland te zoeken en dat in een land, dat vol van allerlei gevaren was.

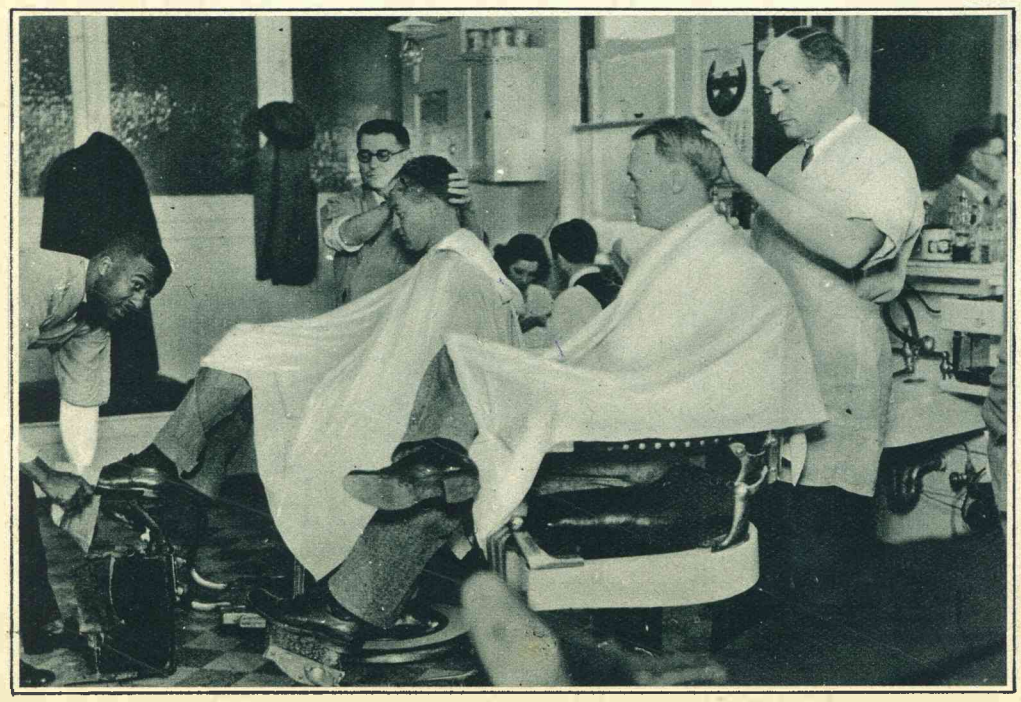
Het aanspreken eener dame op straat of elders in 't publiek, zonder meer, kan iemand op aangifte der dame met de politie in aanraking brengen. De „zaak" wordt dan voor den politierechter gebracht en direct behandeld. Meest draait de opgelegde straf op gevangenisstraf uit, korter of langer, naar gelang de dame in kwestie zich door dat aanspreken beleedigd of „bezwaard" gevoelt. Eigenaardig doet het aan, dat de beleedigde schoone op haar woord wordt geloofd, terwijl de heer, ook al klinkt z'n verdediging nog zoo geloofwaardig, naar de letter der wet bijna altijd in 't ongelijk gesteld wordt.

In de Vereenigde Staten domineert de „Quick-Lunchroom", waar men op een krukje gezeten zijn portie zoo snel mogelijk consumeert.

In de burgerhuishouding kookt de huisvrouw, want kokinnen verlangen groote salarissen.

Schoenen worden in Amerika niet thuis gepoetst; dit laat men doen bij den barbier, in het station, enz.

Natuurlijk is er een keerzijde aan deze mooie medalje. Het gebeurt toch maar al te dikwijls, dat z.g. „dames" van het bewuste wetsartikel misbruik maken; dat zij allerlei kunstgrepen aanwenden om door heeren aangesproken te worden en eventueel met een aanklacht dreigen, wanneer de betrokken heer die aanklacht niet met een aardig geldsommetje afkoopt. Zeer bedenkelijke chantage dus!

In de steden van Amerika groet een heer alleen dán een dame, wanneer deze hem daarvoor door een hoofdknikje toestemming verleent ; daarentegen kan een heer, die met een dame in gesprek is, gerust een hand — zelfs beide handen — in z'n broekzak steken, iets hetgeen bij ons „onbeschoft" genoemd wordt.

In plaats van alcohol wordt in het droge Amerika, althans in het openbaar, hoofdzakelijk van „soda fountains" gebruik gemaakt.

Slechts hoogst zelden treden Amerikaansche vrouwen als dienstboden in dienst. Die er wel toe overgaan, worden keukenmeid ; Amerikaansche kinder- en kamermeisjes zijn er zoo goed als niet. In kleine gezinnen uit den, wat we hier burgerstand noemen, bereidt de huisvrouw het eten, doch niet zij, maar de man wascht de vaten. Dit laatste is in de Vereenigde Staten zóó ingeburgerd, dat elke heer des huizes het beschouwt als de natuurlijkste zaak ter wereld.

In de restaurants ziet men overal gedekte tafels en tafeltjes. Wegens het bekende alcoholverbod wordt er voor de leus alleen ijswater gedronken, maar vele heeren brengen zelf alcoholhoudende dranken, vooral whiskey in flesschen van metaal, mee; daarvoor staan leege glazen op de tafeltjes.

Wanneer in Amerika een dame door een heer wordt uitgenoodigd om te gaan dineeren, dan spreekt het van zelf, dat hij voor whiskey of eenigen anderen alcoholhoudenden drank gezorgd heeft. Soms heeft hij die bij zich, soms gaat hij met haar naar een restaurant, waar men „alles" krijgen kan. Wanneer hij niet den moed bezat om te „smokkelen", dan zou z'n dame hem dit kwalijk nemen en hem als een „lafaard" beschouwen. Amerikaansche vrouwen drinken nog al veel. Vreemdelingen, die een z.g. „Speak easy" bezoeken, een lokaal, waar in 't geheim, tegen de wet, alcoholhoudende dranken geschonken worden — moeten ter dege op hun hoede wezen ; nog meer voor het gevaar, dat ze loopen om methylalcohol naar binnen te krijgen, waardoor ze zich een doodelijke ziekte op den hals kunnen halen, dan wel voor de politie, die scherp toeziet.

De Amerikaansche vrijgezel is meestal lid van „Eigen Hulp" d.w.z. dat hij voor zijn eigen potje zorgt als hij het restaurantleven beu is.

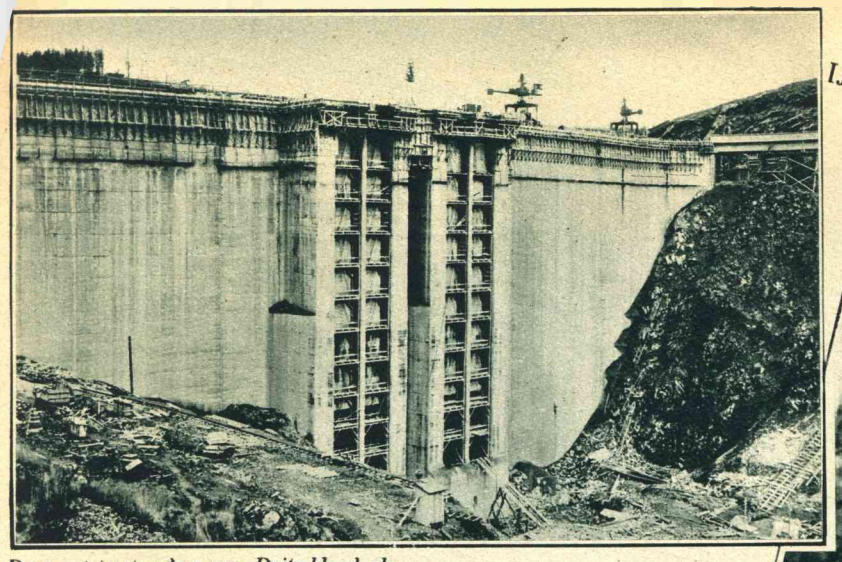
Dat de echtgenoot de vaten doet, komt in de beste families voor.

Tafellakens kent men niet, onder ieder bord ligt een servetje.

IJDAG 1 JANUARI 1932 No. 31

BUITENLANDSCHE FOTO'S

De grootste stuwdam van Duitschland, de zgn. „Saale,alsperre" nadert zijn voltooiing. De dam is 225 M. lang en 65 M. hoog.

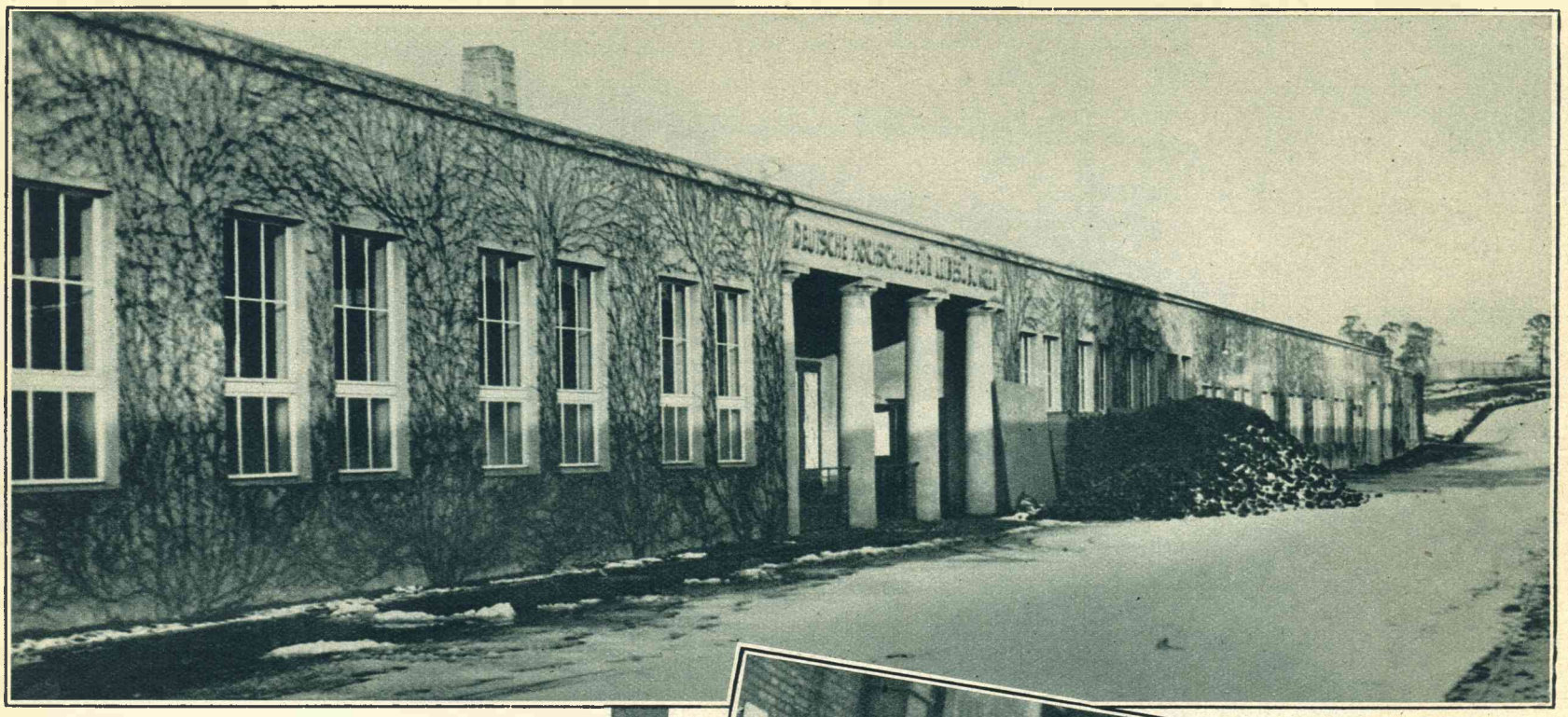
Een geweldige brand verwoestte het Stuttgarter Schloss, waarbij vele kunstwerken verloren gingen.

In Sofia kwam het tot ernstige onlusten, omdat de studenten er geen genoegen mee namen, dat de voormalige minister Zankoff tot universiteitsprofessor was benoemd.

De opening van de twee en zeventigste zitting van het Congres der Vereenigde Staten, waarin het Hoover-moratorium werd goedgekeurd. De afgevaardigden hebben zich gedurende 't openingsgebed van hun zetels verheven.

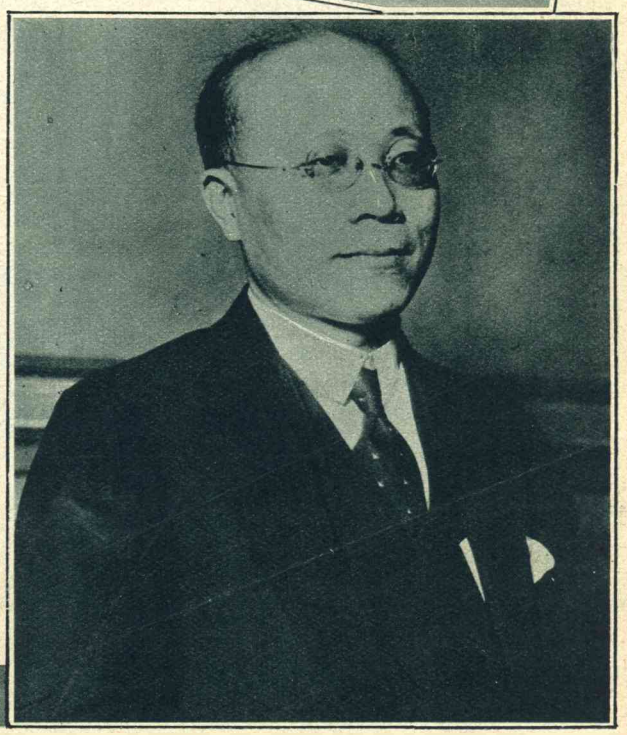
De bekende Hochschule fur Leibesübungen te Berlijn-Spandau, van waaruit zulk een groote invloed op de lichamelijke oefening van het Duitsche volk werd uitgeoefend, moet wegens den heerschenden noodtoestand worden gesloten.

Tengevolge van den zwaren sneeuwval reisden met de Kerstdagen talrijke ski-liefhebbers in Beieren naar het hooggebergte om er deze sport te beoefenen.

In deze zaal van de Vaticaansche bibliotheek, waar herstellingswerkzaamheden werden verricht, vond een plafondinstorting plaats, waarbij een priester en drie arbeiders werden gedood. Vele kostbare handschriften gingen verloren.

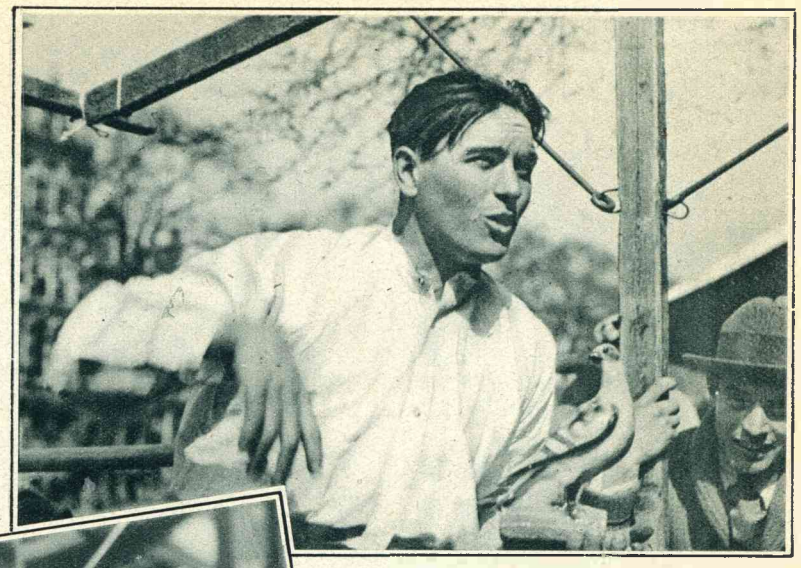

De nieuwe Chineesche minister van Buitenlandsche zaken Dr. Wu, die eerst gezant was te Washington.

„Kijkt dat lieve kind nu eens in d'r gezicht, dames en heeren! Hoe hemelsch lacht ze u toe! Kunt u nu nog „nee" zeggen? Komt, koopt zoo'n lachebekkie voor bij je thuis op de schoorsteen!...."

. . . „U vraagt wie dit is? Zal ik u zeggen, dames en heeren: dat is de beroemde schoothond van den laatsten keizer van China — dit hondje moet u hebben — hebt u absoluut geen last an — is zoo zindelijk als wat — behoef je ook geen belasting voor te betalen!" . . .

„Dit lieve duifie is direct gemodelleerd naar de natuur, op het San Marco-plein te Venetië! 'n Schat van een tortelduifie voor je eigen duifie, meneeren!" . . .

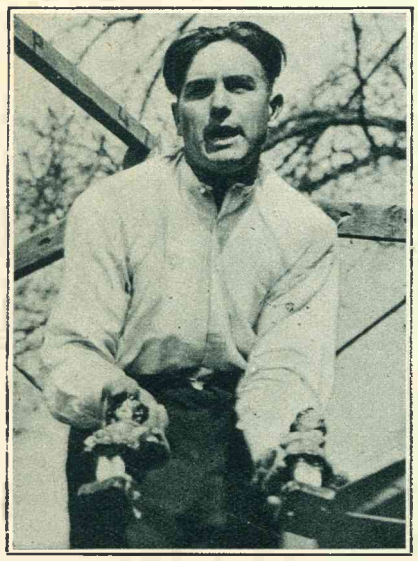
„BLIJFT STAAN, Dames en Heeren!"

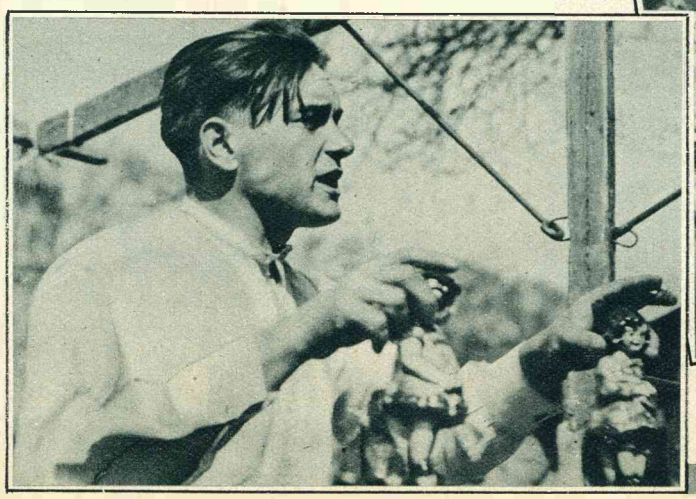
We leven niet alleen in het glorietijdperk der techniek, doch meer dan ooit blijkt in onze dagen de macht van het gesproken woord, de overtuiging door de rede. In partij- en politieke vergaderingen gaan de beste redenaars met de zege strijken. De goede onderlinge verstandhouding der volken, we zouden bijna willen zeggen de vrede, is aangewezen op de begaafdheid der redenaars van de verschillende landen. De uitvinding der draadlooze is het, die onze twintigste eeuw gemaakt heeft tot de eeuw van het gesproken woord.

Om een goed redenaar te zijn, wordt vereischt, dat men bevattelijk en op populaire wijze tot het volk kan spreken. En daar, waar het volk samenstroomt, op het marktterrein, waar reeds voor twee duizend jaren, in het oude Rome bijvoorbeeld, de redenaars beroemd werden, is nog in onze dagen de voor iedereen toegankelijke school der rede.

In Nederland hadden we voor jaren in den marktkoopman Cocadorus van het Amstelveld te Amsterdam een illuster voorbeeld van een echten volksredenaar. Maar ook heden hoort men ze op de markten nog wel, de kooplieden, rad van tong en gevat van aanleg, die met 'n kwinkslag en een handig speculeeren op het zwak van het groote publiek, de omstanders tot koopen weten over te halen. Van de redevoering van een dier volksredenaars legden wij op de gevoelige plaat een aantal momenten vast waarbij de mimiek duidelijk het gesproken woord illustreert, dat men onder de reproductie der foto's terugvindt.

.... „Je krijgt hier bij mij twee zusters voor het zelfde geld! 't Benne de laatste, heeren, profiteert van de gelegenheid, hoor!...."

. . . „De tweelingzusters! Die hooren toch vast in de beste kamer thuis! Wat ze kosten? Ze kosten vandaag met z'n beidjes evenveel als je morgen voor één alleen betaalt!" . . .

.... „Vooruit, dames en heeren! Wie neemt de fijne echte porceleinen-poppetjes mee naar huis — de laatste mode hoor! Je ken ze d'r zelf niet voor maken!

DE MAN DIE TERUG GING

COMPLEET VERHAAL DOOR PATRICK SEYMOND

Tot de wonderen van de Afrikaansche binnenlanden behooren ook de waterlooze vlakten, die toch geen uitgedroogd land of zandwoestijn vormen, want in regelmatig terugkeerende seizoenen veranderen ze als in een zee van manshoog, welig gras en zijn steeds overdekt door reusachtige mierenhoopen bekroond door een kring van groote boomen. In die streken wordt nergens water, en toch bijna overal wild gevonden. Hunne geheimzinnigheid ligt niet in hun onbekendheid, want ze zijn in alle richtingen doorkruist door de menschen.

Maar het wild, dat op die vlakte leeft, dat vormt het raadsel.... een raadsel, waarvan deskundigen op velerlei en tegengestelde wijzen een oplossing hebben gezocht en die sommigen hunner tot de overtuiging gebracht heeft, dat er antilopensoorten moeten zijn, die hun heele leven lang niets drinken.

Bovendien heeft Afrika nog talloos vele kleinere raadselachtigheden en vlak bij een van die vreemde dingen hadden Catran en Dillingworth hun tent opgeslagen aan den rand van zulk een waterlooze wildernis.

Hun tent stond onder aan een reuzen termietenhoop van zeven meter hoogte, bekroond door boomen van twaalf meter lang. Het geheel vormde een soort toren, die als baken in de eindelooze vlakte had kunnen dienen, als er niet duizenden dergelijke hoogten op regelmatige afstanden hadden gestaan, zoover het oog reikte.

Het was Mei, de slechtste maand voor de jacht en het gras stond op zijn hoogst, maar voor de gezondheid van 'n mensch was het wel de beste maand. De zon stond zoover naar het Noorden, dat bij haren ondergang er plotseling een kille bries over de vlakte woei, die met zijn versterkende frischheid een ongekenden levenslust in Catran opwekte. Hij stond op de onderste helling van den mierenhoop en liet zijn blikken ronddwalen. Er hing een gouden gloed in de lucht.

Hij vergulde de lichte wolken, die boven den wind roerloos in de strakblauwen hemel hingen ; en over het rijpende gras lag een gouden glans. Catran snoof de geuren van het gras, geuren als van een hooiland, met welbehagen op.

„Wat een land is het hier toch!" riep hij uit. „Wat een jachtterrein!"

Dillingworth gaf geen antwoord. Met onnatuurlijke afwezigheid staarde hij naar het landschap om zich heen en keerde zich met een ruk om. „Ga eens mee!" bromde hij binnensmonds.

Hij voerde Catran naar een plek op veertig pas afstands, waar het gras plotseling ophield, alsof het verdroogd was en afgestorven, als het haar op een schedel, die kaal begint te worden. Midden in die kale plek was een opening, nauwelijks groot genoeg om een menschelijk lichaam door te laten.

Dillingworth wees op dat gat.

„Laat je daar eens in zakken.... met je voeten vooruit," zei hij.

Catran maakte geen tegenwerpingen. Hij kende Dillingworth te goed om niet te weten, dat hij nooit iets zei zonder er een goede reden voor te hebben. Hij zette zijn tropenhelm af, trok zijn jas uit en werkte zich met de voeten vooruit door de opening omlaag. Het gat was zoo nauw, dat hij een oogenblik met zijn schouders steken bleef.

„Moet ik geen licht hebben?" vroeg hij.

„Neen," antwoordde Dillingworth, „zorg er alleen voor, dat je je eene hand niet loslaat, voordat je met de andere een houvast hebt."

Zich door de nauwe opening wringend, verdween Catran omlaag, maar hij voelde zich in het donker totaal niet angstig. Geen oogenblik verloor hij steun voor zijn voeten en evenmin voor zijn handen. De weg wees zich, om zoo te zeggen, als vanzelf. Van het eene steunpunt kwam hij regelmatig op een volgend. Na eenige malen zijn eigen lengte omlaag gedaald te zijn, bemerkte hij, dat hij op een smal en vlak rotsblok stond, dat als een vlonder over een geul lag. Zijn oogen, nu aan de duisternis gewend, bemerkten in dien geul een flauw glimmende rimpeling van water. Hij knielde neer, putte in zijn holle hand wat water en proefde het. Het was zoet en frisch, maar warmer dan de buitenlucht.

Hij keek omhoog en in het licht, dat door de opening naar binnen drong, zag hij den weg, waarlangs hij omlaaggedaald was. Hij stond op den bodem van een soort schoorsteengat, van een schacht, die vrij regelmatig scheen, maar welks wanden toch allerlei vreemde krommingen en onregelmatigheden vertoonden.

Hij was langs die wanden omlaag gedaald als langs een wenteltrap en noch zijn handen, noch zijn voeten waren door scherpte van rotspunten geschaafd, want de plaatsen, waar hij den rotswand geraakt had, waren zacht en glad geworden door tallooze aanrakingen van menschenhanden en voeten. Langzaam drong de beteekenis van dit feit tot hem door en een zoo lang verleden opende zich voor zijn geest, dat hij er bijna door van streek raakte. Toen voelde hij een tikje tegen zijn hoofd en opkijkend, zag hij de veldflesch van Dillingworth en de zijne vlak voor zijn neus aan een touw hangen. Hij vulde ze allebei, gaf dan een rukje aan het koord en bleef ze nakijken, toen ze tegen het licht werden omhooggetrokken ; ten slotte klom hij zelf weer naar boven.

Toen hij uit het gat te voorschijn kwam, zag hij Dillingworth met ver achterover gebogen hoofd gretig drinken. Hij deed zijn mond open om iets te vragen, maar bleef toch wachten, tot Dillingworth klaar was met drinken en was toen tot de overtuiging gekomen, dat zijn vraag even weinig zin had, als de tallooze vragen van andere menschen, waarover hij zich zoo vaak reeds nijdig gemaakt had. Dit raadselachtige hol gaf zelf het antwoord, als er een antwoord was. Het eenige antwoord had hij denkelijk met eigen oogen gezien.

De vraag, die hij had willen stellen was : Waarom is er hier geen groote nederzetting? Maar het diepe, bijna ontoegankelijke hol, waaruit het water zoo moeilijk te putten viel, had er het antwoord voldoende op gegeven en tevens zijn gedachten een andere richting uitgestuurd. Hier was een meer dan uitstekend jachtterrein, dat juist om zijn vermeende waterloosheid door anderen werd vermeden. Nogmaals liet hij zijn blikken over de wijde vlakte, door de ondergaande zon bijna geheel purper gekleurd, dwalen en mompelde : Wat een wonderlijke plek! Dillingworth keek nog steeds afwezig om zich heen.

„Het is de meest triestige plek van heel Afrika," zei hij bedaard, als sprak hij in zichzelf.

Van een heftigen donderslag zou Catran op dat oogenblik minder geschrokken zijn dan van deze zoo rustig gezegde woorden. Zijn oogleden trilden, zijn neusvleugels trokken zich samen en hij wierp een doordringenden blik op Dillingworth's gelaat. Wat bezielde hem op dat oogenblik? Als gids, kampleider en jager vond hij zijn weerga niet. Hij was een krachtmensch, maar nu juist geen gezellige prater. Meer om te probeeren, wat hij uit hem krijgen kon, had Catran hem nu en dan eens aan het praten trachten te krijgen. Maar Dillingworth was een van die zwijgende voortrekkers, die de stilte van de Afrikaansche wildernis in zichzelf hebben opgenomen. En al zei hij nu en dan iets, dan had dat nog niet veel van praten weg. Zacht, zonder eenigen nadruk, onverschillig eentonig kwamen de woorden uit zijn mond, alsof hij een levenloos speeltuig was, dat in trilling werd gebracht door den wind, het licht van het kampvuur, den prikkelenden geur van den rook van het hout, van kafferbier en Boeren-tabak.

Maar al was zijn spreken dan ook eentonig, zijn hoorders vingen gretig ieder woord op, als leerlingen van een vermaarden meester.

Maar ditmaal had Dillingworth niet op zijn gewone manier gesproken. Hij had gezegd, dat die plek hier de somberste van heel Afrika was. Hij had gesproken als een gewoon mensch, niet als een deel van de zwijgende wildernis. En meer dan dat, hij had uiting gegeven aan zijn eigen gevoel!

Catran was niet gewoon anderen uit te hooren, zoodat als dan ook eenmaal zijn nieuwsgierigheid gewekt was, hij een onweerstaanbaren drang onderdrukken moest. Hij wilde weten, wat Dillingworth bezielde, en hij wilde het weten, omdat hij het zelf vond, om achter de waarheid te komen. Het leek wel, alsof hij door die woorden van Dillingworth op het spoor van een edel stuk wild was gekomen, dat een moeizame achtervolging waard was. Geen enkele vraag kwam over zijn lippen. Hij bleef enkele oogenblikken doodstil staan, draaide zich dan om en liep naar hun tent.

De beide blanken dronken samen hun thee, waschten zich, trokken een schoon overhemd aan en zetten zich zwijgend aan hun avondmaal. Nadat alles was weggeruimd, bleven ze nog stil bij elkaar zitten.

Zij haalden hun pijp en tabak te voorschijn en begonnen te rooken. Dillingworth toonde zich onrustig en als hij onrustig was, was hij buiten zijn gewone doen. Nu en dan streek hij met de hand over het voorhoofd en met zijn vingers zijn lange blonde haar achterover. Nu en dan trilden zijn lippen en was het hem aan te zien, dat hij diep in gedachten verzonken zat.

Catran had er pret in, dat hij met zooveel succes het lokmiddel van aanhoudend zwijgen wist toe te passen. Maar hij zorgde er wel voor, dit door geen enkel teeken te laten blijken. Hij hield zijn gezicht strak en dwong al zijn gedachten samen op dit eene punt : „Hij zal wel aan het praten raken! Hij zal wel gaan vertellen."

Plotseling liet Dillingworth zijn hand op tafel neervallen met bijna een slag.

„Ik zal het je vertellen," zei hij, zonder Catran aan te kijken. „Het is lang, heel lang geleden."

Hij duwde de tabak in zijn pijp met zijn vinger wat vaster aan en trok er eenige malen flink aan, tot de pijp goed brandde.

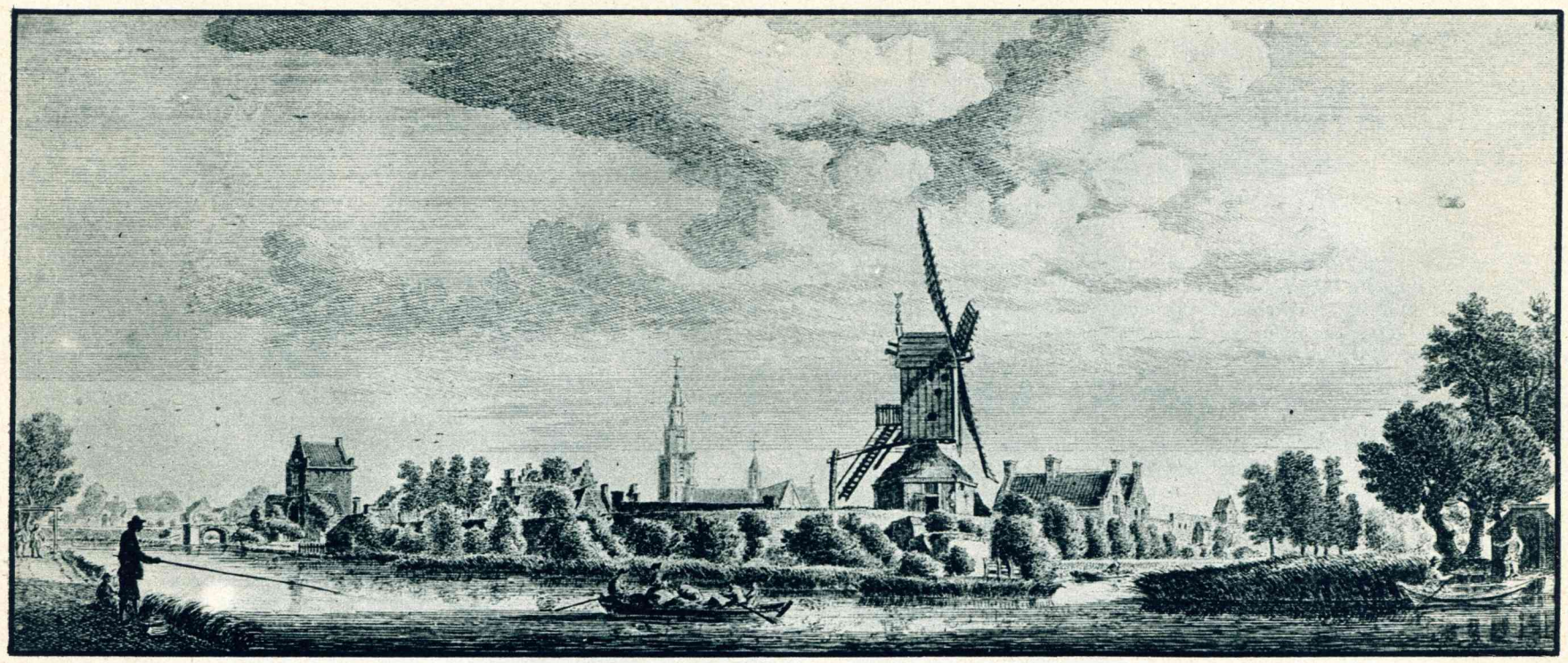
„Ik was uit het zuiden hier in de vlakte gekomen," vervolgde hij. „Ik had tien dragers bij me, dat herinner ik me nog heel goed en mijn paard en twee ezels met waterzakken. Op een vollen dagmarsch van hier, hadden we onzen laatsten druppel water verbruikt. De arme muilezels hadden al in langer geen drinken gehad. Het paard was dol van den dorst ; ik moest het kort vastbinden om wegloopen te beletten. Onze tong was zoo droog en hard als een kurk en we waren doodop. Ze hadden nauwelijks kracht om een kamp op te slaan. We maakten alleen maar vuur en legden ons er naast neer. Het was nog vroeg in den avond. De rook van onze vuren steeg kaarsrecht omhoog."

Dillingworth klopte zijn pijp uit tegen zijn hak, stopte die opnieuw, maar legde hem weer neer, omdat de kop nog te heet was.

„Twee uur later kwam er een inboorling in ons kamp," vervolgde hij, „zette zich op zijn hurken tusschen de kampvuren in en begroette ons. Ik zag zijn borst hijgend op en neer gaan. Hij had hard geloopen. Op zijn rug aan een touw hing een kleine waterzak. We zaten elkaar aan te kijken. Ik schaamde me hem water te vragen. Hij kon maar zoo weinig bij zich hebben. Toen zei hij zonder meer : „Baas, er ligt een blanke te sterven."

Dillingworth schoof onrustig de voeten heen en weer. Hij voelde aan zijn pijp, maar liet hem nog liggen.

„In die dagen was er niets zoo belangwekkend als iets over een blanke

Montfoort, zooals het er vóór twee eeuwen uitzag.

(NAAR EEN KOPERGRAVURE UIT DIEN TIJD)

te hooren te krijgen. Ik verging van den dorst. De waterzak van den inlander maakte mijn gedachten van streek. Waarom zou die blanke op sterven liggen, als er water te krijgen was? Toen werden mijn gedachten weer helder.

„Ben je op weg gegaan, toen wij onze vuren begonnen aan te steken?" vroeg ik. Hij knikte van ja. Onze vuren brandden zoowat twee uur. Hij had hard geloopen. Hij moest dus zoowat tien mijlen hebben afgelegd.

Ik stond op, nam den waterzak van zijn rug, spoelde mijn mond en dronk wat. Mijn dragers kwamen op hun knieën naar me toegekropen en maakten allerlei gekke geluiden met hun verdroogde kelen. Ik lette er niet op. De rest, van het water dat nog over was, goot ik op mijn zakdoek en bevochtigde daarmee den bek van mijn paard.

Dillingworth nam zijn pijp op, stopte hem verder, stak hem in zijn mond, maar vergat hem aan te steken.

„Ik haalde mijn medicijnkistje te voorschijn, steeg te paard en wenkte den kaffer, dat hij me den weg zou wijzen.

Hij bleef even staan om tegen mijn dragers te zeggen, dat hij zorgen zou dat ze spoedig water kregen, dat ze niet mee moesten gaan en toen vertrokken wij. In twee uur bereikten wij zijn kraal, waar ik eerst mijn dorst leschte, mijn paard flink te drinken gaf en vastbond. Uit een der hutten klonk het kreunen van een vrouw. Maar daar bracht de kaffer mij niet heen.

Ik herinner me nog heel goed, dat ik bukken moest om de hut, waarheen hij me bracht, binnen te gaan en hoe ik lang moest blijven staan om mijn oogen te wennen aan de duisternis, die daarbinnen heerschte. Er brandde slechts een dun pitje, dat in een schaaltje met olie lag. Midden op den vastgestampten leembodem stond een rustbank van ongelooid leer, zooals je die meer ziet in de hut van een hoofdman. Daarnaast zat een jonge Hottentotsche vrouw op de hurken, met een kindje in een doek op haar rug vastgebonden. Ze kreunde zachtjes." Dillingworth zocht in al zijn zakken en Cartran haalde een doosje lucifers te voorschijn en reikte het hem over.

„Op dat bed," vervolgde hij met zijn pijp in de eene en den lucifer in de andere hand, „lag een reusachtige man, een blanke. Echt zoo een, als waarvan je in de oude heldenverhalen leest. Alle oude verhalen met hun geweldige gestalten, die ik ooit gelezen had, kwamen me voor den geest, toen ik dien man zag. Ik zie hem, om zoo te zeggen, nu nog voor me liggen. Hij was zeker zes en een halven voet lang en toch zag hij er niet lang uit. Zijn heele bouw was zoo evenwichtig, dat zijn geweldige lengte niet opviel. Hij lag plat op zijn rug met zijn armen naast het lichaam en zijn blauwe oogen wijd open. Ik zag aan die oogen, dat hij blij was met mijn komst. Ik trad op hem toe en sprak hem eerst in het Engelsch, dan in het Fransch en eindelijk met de paar woorden Duitsch, die ik kende, aan. Maar hij verstond me niet. Dat zag ik duidelijk. Ik begon toen in verschillende inlandsche talen, maar de Hottentotsche vrouw beduidde me, dat hij die al evenmin verstond, dat hij nog pas in Afrika was."

Dillingworth stak zijn pijp aan. Catran zag, hoe de hand, die den lucifer vasthield, beefde. Hij zelf had graag een sigaar opgestoken, maar het niet gedurfd om het verhaal niet te onderbreken. Nu deed hij het en bemerkte, tot zijn verwondering, dat ook zijn eigen hand niet vast was.

„Ze hadden zijn beenen met een kleed bedekt. Ik boog me over hem heen en trok het weg. Boven zijn rechterknie zat een bundel lappen en vodden. Ze waren doordrenkt van bloed. Ik nam ze voorzichtig een voor een weg.

Dillingworth trok zoo lang aan zijn pijp, tot hij heelemaal in rookwolken was gehuld.

„Eindelijk kwam ik op het bloote been.... versplinterd en gebroken als een boomtakje. Het was een verschrikkelijke, griezelige wond. Ik werd er akelig van, niet zoozeer omdat het 'n afgrijselijk gezicht was, als wel, omdat ik terstond inzag, dat ik machteloos was om hulp te bieden. Het moest minstens bij de heup worden afgezet. Wat had ik aan mijn medicijnenkistje! Ik stond een oogenblik radeloos. Als je jezelf altijd hebt weten te helpen en je staat er dan zoo hulpeloos bij.... nou, dat is om dol te worden. En toen begon ik mezelf verwonderd af te vragen, waarom die man nog niet dood was. Zijn hart moest wel ontzaglijk sterk zijn, dat het zooveel bloed naar dat been had kunnen stuwen, zonder uitgeput te raken. Ik trok zijn hemd open en legde mijn hand op zijn borst. Ik voelde geen hartklop meer. Ik haalde uit mijn kistje een fleschje brandewijn te voorschijn. Ik goot er wat van op een watje en kneep dat uit boven zijn lippen. Daarna waschte ik zijn mond en neusgaten en oogen en wenkbrauwen.

Opeens begon het hart weer te slaan en kwam er een blos op zijn wangen. Met geweldige krachtsinspanning duwde hij me weg en kwam recht overeind. Zijn oogen boorden zich in de mijne. Hij stak zijn rechterhand uit en greep de mijne vast, dat mijn vingers kraakten. Zijn gelaat werd verhelderd door een glimlach als het doorbreken van den dageraad en met zware stem zei hij: „Skoll!" en viel toen dood achterover."

Dillingworth klopte zijn pijp uit en vervolgde toen:

Van den hoofdman der kraal en de mannen, die hem geholpen hadden, om den blanke te halen, hoorde ik wat er gebeurd was. Ze konden de Hottentotsche niet verstaan en wisten dus niet, wat zich te voren had afgespeeld. Die jonge vrouw met haar tweejarig kindje was in dienst geweest bij een Boerentrek, die maandenlang in noordelijke richting was gegaan. Ze kon niet zeggen, wie die groote man was, noch waar vandaan hij kwam. Eenige dagen, voordat de trekkers aan het waterlooze gebied waren gekomen, waren ze den blanken man tegen gekomen. Hij lag aan een „spruit" te drinken en ze hadden hem bijna voor een wild dier aangezien en neergeschoten. Toen ze daarop die spruit wilden overtrekken, was een der wagens in den modder blijven steken en de blanke had zijn schouders onder het voertuig gezet en met een kracht van vele ossen den wagen eruit getrokken. De Boeren hadden toegelaten, dat hij zich bij hen aansloot, hadden stilzwijgend van zijn diensten gebruik gemaakt en hem voedsel en ligging gegeven. Niemand verstond zijn taal. Drie weken lang waren ze door het waterlooze land getrokken en leden veel van den dorst. En toen op een avond was het kind van die Hottentotsche uit het kamp weggeloopen. Toen de ossen werden ingespannen, zocht de vrouw tevergeefs naar haar kind. Ze keerde zich jammerend tot haar baas en smeekte hem het kind te zoeken. De Boeren hadden den omtrek in een wijden kring rondgezocht zonder gevolg. En omdat ze geen tijd te verliezen hadden, — ze hadden immers zelf watergebrek — gaven ze het vrij spoedig op en trokken verder. De vrouw wierp zich in wanhoop voor den ossenwagen, maar de baas tilde haar op, zette haar op een wagen en liet haar door de andere vrouwen vasthouden.

Verbaasd stond de blanke reus er naar te kijken. Eerst langzaam drong de beteekenis van dat alles tot hem door. Het kind was verdwaald.... en ze lieten het in de wildernis aan zijn lot over!

Den volgenden morgen was de vreemde verdwenen. De Boeren keerden een eind op hun weg terug, maar ze vonden zijn spoor niet meer. En ze waren razend, toen ze bemerkten, dat hij het laatste water meegenomen had, dat ze nog hadden.

Kort daarop echter vond een der kaffers een wel. Daar bleven ze kampeeren tot het volop dag was. Maar ze vonden den vreemden man niet meer.

Den nacht daarop was ook de Hottentotsche verdwenen. Heel den nacht en den volgenden dag liep ze aan een stuk door, zooals alleen een inboorling dat doen kan. De zon stond hoog aan den hemel, toen ze het oude kamp bereikte, waar haar kind was zoekgeraakt. In steeds wijder kringen zocht ze den omtrek af en vond ten slotte het spoor van den blanke. Daar legde ze zich uitgeput en verdroogd van dorst te slapen.

Toen ze wakker werd, volgde ze het spoor van den blanke in de vaste overtuiging, dat dit tevens het spoor van haar kindje moest zijn. Zoo kwam ze aan een kamp, waar twee kaffers bezig waren palmwijn te maken. Ze kreeg ervan te drinken en voerde hen met gebaren naar het spoor van den blanke.

Zie je dien heuvel daar? Daaroverheen moeten ze gekomen zijn. Ze kwamen hierheen, naar deze wel. De vrouw voorop. Zij kwam het eerst op deze kale plek. En daar lag de blanke middenin, met zijn eene been in deze opening. Het been was gebroken boven de knie. Maar in zijn arm hield hij het verloren kindje, dat lachend en kraaiend te spelen zat met een leegen waterzak. Om het kind heen lag verbrokkeld scheepsbeschuit. De blanke glimlachte tegen de moeder. Maar hij kon geen woord uitbrengen, zoo verdroogd was zijn tong.

In het gras en het zand waren vage sporen te vinden, die hun leerden, hoe het geval zich had toegedragen. In de schemering had de blanke den vorigen avond het kind op die open plek gevonden. En toen hij erheen liep, was hij in het gat gestruikeld als in een val en had zijn been gebroken. Machteloos neerliggend had hij toch het kind naar zich toe weten te lokken, het eten en drinken gegeven.

Ze verbonden den gewonde zoo goed ze konden en brachten hem naar hun kraal, waarop een hunner, zoodra ze den rook van ons vuur gezien hadden, naar mij toekwam om hulp te halen."

Dillingworth's stem stierf uit in de stilte. Catran zei geen woord. Zijn sigaar was uitgegaan, maar hij hield haar nog steeds in zijn mond. Met om de knieën geslagen handen zat hij te staren naar de bleeke rotsen tusschen het hooge gras. En hij zat ten slotte te knikkebollen, alsof hij in slaap was gevallen.

„Waar is die kraal?" vroeg Catran eindelijk.

„Twee uur dien kant uit!" wees Dillingworth naar het oosten.

„Daar is hij dus begraven," mompelde Catran, als tot zichzelf, „ik zou er wel eens heen willen gaan."

„Morgen," zei Dillingworth.

„Nee," zei Catran. „Vanavond nog."

Opeens was Dillingworth bereid. „Ik zal je erheen brengen," zei hij.

De maan stond aan den hemel toen ze opstonden en wierp vreemde reusachtige schaduwen over de wijde grasvlakte. Dillingworth liep met groote passen en toen ze de kraal bereikten, stond de maan op het hoogst en baadde den geheelen omtrek in een sprookjesachtig licht.

Plotseling werd de stilte verbroken door het blaffen van een stel kafferhonden. Dillingworth begaf zich naar de hut van het opperhoofd. Er klonken stemmen. Binnen werd licht gemaakt. Een vrouw kwam naar buiten gluren en ging dan op zij voor den pruttelde iets over haar schouder naar binnen hoofdman, die naar buiten stapte in het heldere maanlicht. Dillingworth begon snel tegen hem te spreken. Opeens ging de hoofdman rechtop en als in de houding staan en keek Dillingworth onderzoekend aan. Hij herkende hem en terstond was hij een en al bereidwilligheid en bracht zijn gasten naar het graf van den blanke.

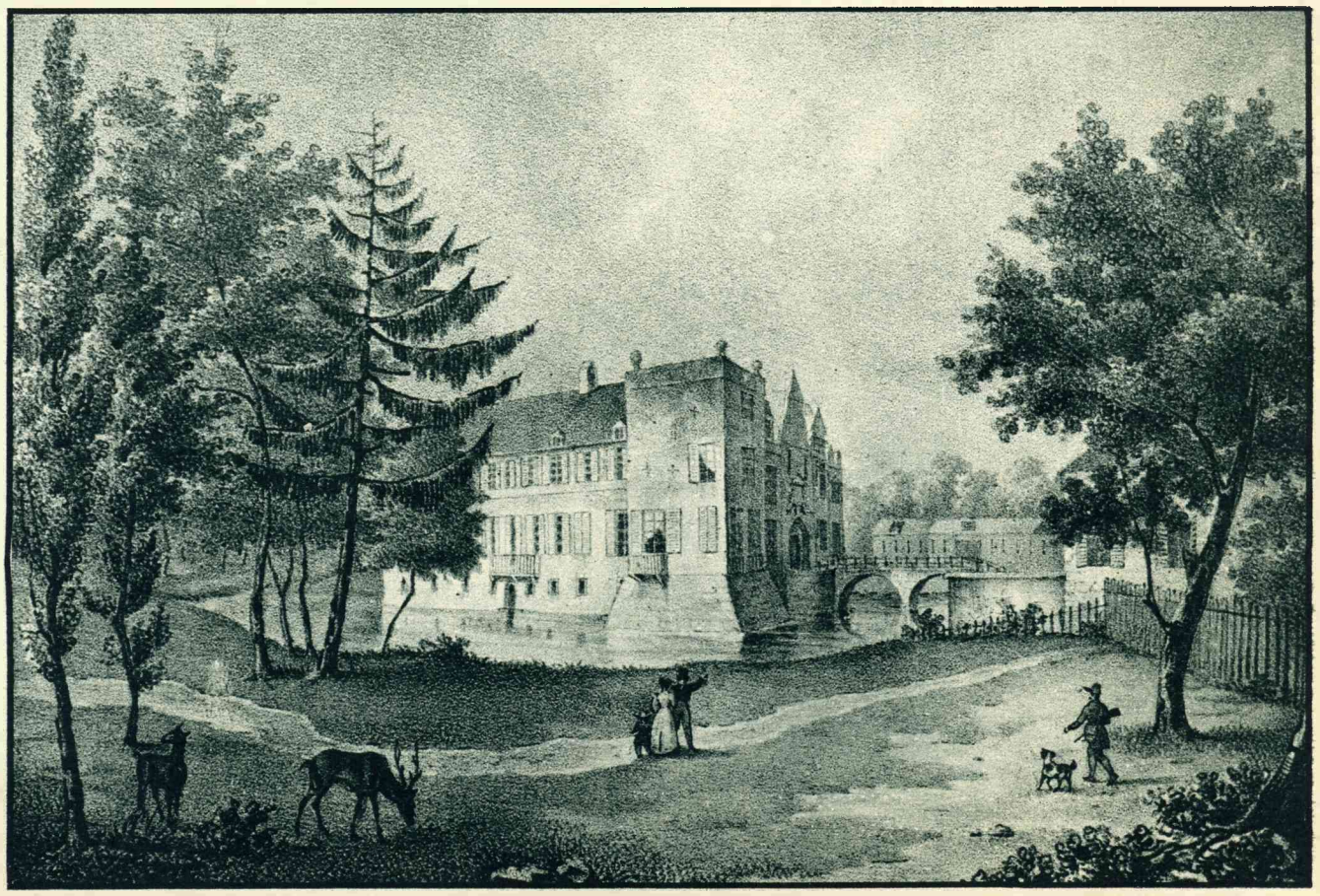
Onder een breed getakte acacia binnen de kom van het dorp lag een grafheuvel. Dillingworth herinnerde zich de plek, die hij zelf had uitgekozen. En toen viel het hem op, dat de heuvel bedekt was met allerlei vreemde offergaven, zooals lappen, stukjes vreemd uitgesneden hout en vele schelpen met vet gevuld.

„Wat moet dat beteekenen?" vroeg hij.

„Baas," antwoordde de kaffer, „dat doen de vrouwen en kinderen. Ze noemen dien man daar „den beschermgeest der kleine kinderen." En de vrouwen, die op een kindje hopen, brengen daar hunne offergaven en de moeders komen er met hun kinderen om kwade toovermachten te bezweren. Het is wel dwaas, maar ik laat het toch maar toe, want hij, die daar begraven ligt, was de grootste en edelste witte man, dien ik ooit gekend heb en toch offerde hij zijn leven op voor dat van een zwart kind."

Zooals onze fotograaf de stad Montfoort dezer dagen knipte.

Het kasteel Twickel, naar een lithographie uit het midden der vorige eeuw.

Het stadhuis te Willemstad, dat ook dienst doet als gerechtsgebouw. Men lette op de prijwel bladerlooze boomen.

Zwerftocht door West-Indië

IV CURAÇAO

Thans brengt de „Colombia" ons wederom op Nederlandsch grondgebied. Door 'n Nederlandsche loods worden wij naar Curaçao gebracht. Om zes uur in den morgen loopen wij te Willemstad binnen. De woningen, die ik zien kan van het schip, onderscheiden zich van de andere, die ik hier in de tropen heb leeren kennen. De roode en grijze pannendaken zijn met witkalk aangestreken. Zulke daken ziet men ook te Zoutelande en op Terschelling. Nederlanders komen aan boord voor de gewone formaliteiten, Nederlanders begroeten hun verwanten en vrienden, die zijn meegekomen. Maar eenmaal aan land hoort men geen vaderlandsche klanken meer. De bevolking spreekt het Papiamento, alleen de meer ontwikkelden het Nederlandsch. Weldra ben ik in het hartje van Willemstad en bezie nieuwsgierig 't goevernementsgebouw, dat door Urbina werd overvallen, en waarvoor nu de schildwachten stram heen en weer loopen. De woningen en winkels zijn geheel anders gebouwd dan op Barbados, Trinidad of Venezuela. De Europeesche bouwtrant bleef hier gehandhaafd. Aangezien de regenval op Curaçao gering is, maakt het geheele eiland een eenigszins verdorden indruk. De boomen langs de wegen en in de tuinen zijn kaal en plantengroei is er weinig.

Marktdag te Willemstad. Een groepje kleurlingen bij elkander. Voor „Hoopie placka" is iedereen bereid te poseeren.

Ik krijg een auto te mijner beschikking en een Nederlandschen onderdaan als chauffeur. Maar hij verstaat geen woord van hetgeen ik zeg. 't Is een vreemd taaltje dat hij spreekt; een mengelmoes van de talen, die de talrijke gekleurde rassen, die hier wonen, spreken. De opschriften in de winkels zijn evenmin in het Nederlandsch gesteld; uit de openstaande deuren klinken de geluiden van Papiamento en Amerikaansche gramophoonplaten lustig door elkander. De beteekenis van Willemstad is vooral toegenomen na 1916, toen de

„Bataafsche Petroleummaatschappij" hier haar raffinaderijen stichtte. De olie heeft hier een korte groote welvaart gebracht, en aan de inboorlingen „hoopie placka" (veel geld). De bevolking wendde zich af van de eens bloeiende panamahoeden-industrie en ging over naar de oliebedrijven. Tengevolge van de crisis in de petroleumindustrie neemt de armoede toe en de opbrengst uit de houtindustrie of de phosphaatmijnen is bij lange na niet voldoende om de tekorten te dekken. De groote plannen van goeverneur van Slobbe, die thans over de 40.000 bewoners van het eiland regeert, zullen dan ook voorloopig moeten blijven rusten. In het goevernementsgebouw heb ik mijn opwachting gemaakt bij den goeverneur.

De energieke bewindsman ontvangt mij voorkomend. Bepaald schitterend is hij niet geïnstalleerd. De heer van Slobbe vertelt mij van de moeilijke tijden, die het eiland doormaakt en van zijn plannen, die tengevolge van de oliecrisis niet geheel kunnen worden uitgevoerd.

Of 't in de komende jaren beter zal worden? Laat ons het hopen.

Schilderwerk voor het goevernementsgebouw. De trappen leiden naar de kamers van den goeverneur.

De Breedestraat te Willemstad, een der voornaamste winkelstraten.

De cactussen geven aan het landschap op Curaçao een schamel aanzien. De knoestige gewassen kunnen heel hoog worden: door de bevolking worden ze gebruikt om stukken land mee te begrenzen.

In de Sonsbeekweide te Arnhem

EEN VERSCHRIKKELIJKE NACHT

DOOR

HERMAN ANTONSEN

Een dun straaltje licht schoot door de duisternis, zwaaide op en neer, naar links en naar rechts en bleef ten slotte het deurslot beschijnen. Een grove, groezelige hand greep de deurknop, draaide hem om en om, heel voorzichtig. De hand verdween weer en kwam even later terug met een looper, die omzichtig in het slot gestoken werd. Een zacht tikje, een voorzichtig duwtje en de deur ging geluidloos open.

Het lichtstraaltje drong naar binnen, speelde daar even rond en bleef ten slotte rusten op de eetkamerdeur achter in de breede gang. Even later gleed het over het mahoniehouten buffet, dat het volgend oogenblik weer in het duister verdwenen was, gleed over de zware, gepolijste tafel, vervolgde zijn tocht langs een gesloten deur, over zware fluweelen gordijnen, openhangend naast groote vensters met kleine ruiten, en toegetrokken voor de dubbele deuren, die naar een andere kamer voerden.

Een scherp gekraak verbrak de stilte van het huis en terstond ging het licht uit. Het was nu stikdonker in het vertrek.

Eenige oogenblikken later verscheen het lichtje weer, even plotseling als het verdwenen was, bleef een poosje onbeweeglijk, dwaalde dan over den grond naar de raamgordijnen. Er volgde een zacht schuiven van ringen over koperen roeden. Dan een knipje en de felle lichtgloed van de electrische kroon.

Bij den muur stond een groote, sjofel gekleede man met de hand aan het contactknopje. Met de andere wreef hij zich over de oogen, die tegen het felle licht knipperden, maar nauwelijks zichtbaar waren tusschen de klep van zijn diep voorovergetrokken pet en den donkeren doek, die het ondergedeelte van zijn gezicht bedekte. Toen zijn oogen wat aan het licht gewend waren, liep hij zonder eenig geluid te maken over het dikke karpet op het buffet toe. Snel trok hij de laden en deurtjes open en bromde tevreden over het prachtige zilver, dat daar voor hem lag.

In de kamer daarboven stond een groot bed, zwak verlicht door een straatlantaarn aan den overkant van de gracht. Plotseling kwam er beweging in de dekens, waaronder een blond, krullend jongenshoofd even te voorschijn kwam. Slaperig knipoogde hij tegen het licht, dat hem in zijn gezicht scheen.

Hij luisterde.

En opeens gleed hij met een onderdrukten angstkreet weer onder de dekens. Eenige oogenblikken schudde het bed door zijn angstig woelen heen en weer. Toen stak de jongen het hoofd weer boven het dek uit, om het weer haastig terug te trekken, op het hooren van een zwak rinkelend geluid, dat van beneden kwam en hem angstig maakte.... angstig voor het donker en het onbekende gevaar. Want, al had de jongen terstond begrepen, wat het gerinkel beteekenen moest, een inbreker was voor hem een wezen, dat niet tot de wereld behoorde, waarvan hij zich een begrip en voorstelling vormen kon.

Maar toch duurde zijn innerlijke strijd ditmaal niet lang. Al heel gauw verscheen het hoofd van den jongen weer, dan zijn schouders en met een ruk zat hij plotseling overeind met krampachtig gespannen spieren, vechtend tegen zijn angstgevoel, dat hem bijna dwong er weer onder te kruipen. En toen kwam de gedachte bij hem op, dat hij met zijn moeder alleen was in het groote huis, alleen met twee dienstmeisjes, die heelemaal boven sliepen en geen hulp konden bieden. Hij was de eenige, die moeder beschermen kon.

De kleine jongen liet zich uit bed glijden, trok zijn deur zachtjes open en sloop op zijn bloote voeten naar de leegstaande kamer van zijn broer aan de overzijde van de gang. Tastend zocht hij zijn weg naar het kastje naast het bed, trok een laatje open en vond op den tast den browning, dien hij daar geladen wist liggen. En meteen voelde hij zich veiliger en dacht hij aan wat in de zomervacantie gebeurd was.

Op zekeren dag had zijn groote broer hem meegenomen op een wandeling door het bosch. En hij had zijn browning met patronen bij zich gestoken. Na een flink eind gewandeld te hebben, waren ze op een open plek gekomen en toen had zijn groote broer hem zoo ernstig aangekeken en gezegd :

„Hoor eens, Jack, de zomervacantie is nu bijna voorbij en je weet ook al wel, dat ik dan drie maanden op reis moet gaan, zoodat jij met moeder alleen zult zijn in de stad. Als er ooit iets mocht gebeuren, dan ben jij dus de eenige, die voor haar moet zorgen."

Hij had een poosje gezwegen en toen gezegd: „Je wordt nu al twaalf en ik heb je hierheen meegenomen, om je te leeren, hoe je met dit pistool moet omgaan."

De jongen herinnerde zich nog heel goed, hoe diep hij onder den indruk was geweest, toen zijn broer hem het blauw-zwart glanzend wapen toonde en hem voordeed, hoe hij het moest laden en hoe de trekker kon worden vastgezet. Daarna had hij hem ermee laten schieten. De eerste schoten waren natuurlijk in het wilde weg, maar na een kwartiertje was zijn broer over zijn schieten toch al vrij tevreden geweest. Op vijf meter afstand had hij driemaal achtereen een dikken boom geraakt.

Dit alles kwam den jongen voor den geest, toen hij daar in donker een houder met patronen in den kolf van het pistool schoof, en met een korten ruk een patroon in den loop deed springen.

Met wild bonzend hart liep hij de slaapkamer weer door en sloop langs de gang naar de trap toe. Het afloopen ging langzaam en moeilijk. Maar zonder eenig geluid te maken wist hij naar beneden te komen tot op het eerste bordes. Daar bleef hij staan luisteren, naast de groote gangklok, naar het rinkelend geluid van het zilverwerk in de eetkamer.

Halverwege het tweede trapgedeelte kraakte een trede. Terstond werd het beneden doodstil

en de jongen bleef roerloos staan zonder adem te durven halen. De stilte werd verschrikkelijk. Het werd een strijd, wie zich het stilste kon houden. Alleen de groote klok tikte door die stilte heen.

Na eenige minuten van gespannen rust, hervatte de inbreker zijn werk. Hij wist, dat de kust immers volkomen veilig was. Dienzelfden middag was hij als bedelaar aan de achterdeur van het huis om eten wezen vragen. Hij had gezien, dat er slechts twee dienstboden waren ; hij had door voorzichtig uithooren meer dan genoeg vernomen over de bewoners van het huis en hun doen en laten. Wat zou hij zich angstig maken met twee vrouwen heel boven en een vrouw met een kleinen jongen op de tweede verdieping ?

Hij ging vlug door met zijn sorteeren van het zilver.

Met een ruk werd de portière achter den inbreker opengeschoven en hij draaide zich om, ten aanval gereed.... En vlak daarop begon hij te lachen.

Tusschen de gordijnen stond een kleine jongen van een jaar of elf in zijn hansop, met de handen op den rug. Iedere lijn in het figuurtje, van zijn verwarde krullen af tot zijn smalle bloote voeten toe, maakte een uitdagenden indruk. Hij keek naar een bijzonder mooi presenteerblad, dat de inbreker juist in handen had. Zijn bruine oogen flikkerden van verontwaardiging en zijn kin stak beslist vooruit.

„Zet dat blad neer," zei de jongen. Hij wilde het dreigend zeggen, maar zijn stem klonk in het groote vertrek licht en ijl.

„Och, ga nou naar bed !" zei de inbreker, die zelf niet goed wist, hoe hij zich houden moest.

„Dat doe ik niet !" antwoordde de jongen. „Ik moet voor moeder zorgen en ik heb een revolver bij me ! Kijk maar !"

Hij haalde den browning achter zijn rug vandaan. De inbreker zag meteen, dat het een gevaarlijk wapen was. Maar hij kon zich nog niet voorstellen, dat de kleine jongen ermee wist om te gaan. Hij keek nadenkend naar het wapen. De jongen zag hem kijken en begreep zijn blik.

„Ik kan heusch met dien revolver omgaan," zei hij beslist. „M'n groote broer heeft 't me geleerd. Hij is geladen, hoor ! En.... ik heb 'm losgezet ook !

Voor het eerst werd de inbreker benauwd. Hij keek naar zijn eigen revolver, dien hij op het buffet gelegd had, en wilde hem grijpen.

„Laat liggen !" beval de jongen snel. „Als je dat niet doet, dan schiet ik !" De dofblauwe bronning in de uitgestrekte hand van den jongen was nu recht op de borst van den inbreker gericht.

„Zeg eens," zei deze, „hou dat ding wat den anderen kant uit ! Hij mocht eens afgaan ! Wat wil je eigenlijk hebben, dat ik zal doen ?"

„Daar blijven staan ! Ik geloof... als ik hier maar lang genoeg staan blijf, dat er dan wel iemand zal komen," zei de jongen, maar een lichte beving van zijn stem verried, hoe vreeselijk hij de gedachte vond van daar lang alleen met dien inbreker te moeten blijven. De man voelde het ook.

„Hoor eens hier, vent," begon hij grinnekend. „Ik heb een heel mooi mes bij me en dat zal ik aan jou geven, als je weer naar bed gaat. Er zitten drie messen en een kurketrekker in. Kijk maar eens !"

De jongen keek onverschillig naar het groote mes.

„Hm !" zei hij verachtelijk. „Mijn eigen mes is nog grooter en veel mooier !"

De inbreker veranderde van taktiek en begon te dreigen.

„Als je hier niet vandaan gaat," bromde hij, een stap naar den jongen toekomende, „dan breek ik je armen en beenen en je ribben erbij !"

„Staan blijven !" zei de kleine jongen vinnig en de man bleef staan. „Ik meen het echt hoor ! Ik schiet als je dichterbij komt !"

Enkele minuten stonden ze zoo elkaar aan te kijken.

De inbreker voelde, hoe bespottelijk het eigenlijk was, dat hij zich zoo door een kleinen jongen in bedwang liet houden en hoe meer hij daarover nadacht, des te nijdiger werd hij. „Dat ik me zoo'n vet plukje door zoo'n snotaap moet laten ontgaan!" dacht hij. „Als er eens iemand aankwam.... ik heb hier nou al genoeg tijd verteut !"

„Ik geef je nog één minuut, om weg te komen en naar bed te gaan," zei hij, een nikkelen horloge te voorschijn halend en den jongen woest aankijkend. „Als je dan nog niet weg bent....nou, dan krijg je ervan langs !"

De jongen voelde zijn hart in zijn keel bonzen in de traag verloopende seconden, maar hij wankelde niet. Hij bleef op zijn post.

Heel, heel langzaam kroop de minuut voorbij.

De inbreker liet het horloge in zijn zak glijden en maakte zich met zwaaiende armen gereed tot een sprong naar den jongen toe. Hij deed één stap vooruit. Toen nam de kleine man tegenover hem het pistool in beide handen vast, sloot de oogen en trok af.

Er klonk een scherpe knal en een geslepen kristallen vaas op het buffet vloog rinkelend in duizend scherven door de kamer. Doodsbleek en bevend bleef de man staan en stak werktuiglijk beide handen in de hoogte.

Als betooverd kon hij zijn oogen niet van den loop van het pistool afwenden. Het trilde wel een beetje, maar bleef toch voordurend op zijn hartstreek gericht....

Toen volgden de gebeurtenissen elkaar snel op. Iemand gooide ergens een deur open en een doodsbleeke moeder verscheen tusschen de gordijnen door, uitte een kreet van ontzetting en drukte de hand tegen haar hart.

„Blijf nog heel even zoo staan, hoor jongen !" zei ze met aandrang en liep dan naar de voordeur, waar heftig gescheld werd. Er stonden twee jongelui, die van een bruiloft kwamen en het schot gehoord hadden.

Een hunner nam het pistool van den kleinen jongen over en de ander telefoneerde om de politie.

En boven lag een kleine jongen te snikken in de armen van zijn moeder en vergat al zijn dapperheid op dat veilige plekje.

„Och, moeder.... het spijt me toch zoo.... ik heb uw mooie vaas heelemaal stuk geschoten !"

Maar zijn verstandige moeder gaf er niet dadelijk antwoord op en zei eindelijk met onvaste stem : „Ik zal de stukken weer laten lijmen en dan zet ik ze hier naast mijn bed, is dat niet goed ?"

Met tranen in de oogen kuste ze zijn verwarde krullen, die tegen haar schouder lagen. En ze streek met de hand over haar oogen en zuchtte.... Was het om het gevaar waarin haar kleine jongen verkeerd had.... of misschien, omdat ze zag, dat hij haar al begon te ontgroeien ?

Op het politiebureau stond een heel tamme inbreker tusschen twee agenten voor den commissaris. Hij had verteld, wat er gebeurd was. En toen hij weggeleid werd naar zijn cel, draaide hij het hoofd nog eens om en vroeg : „Zeg 's meneer, zijn alle jongens hier in de stad net zoo opgevoed als die daar ?"

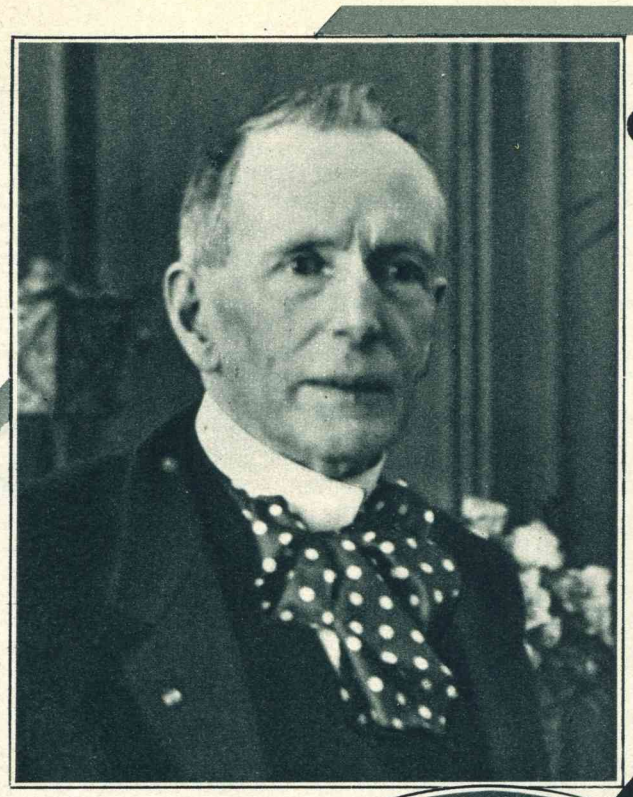
De eerste sneeuwval in de omgeving van Zeist.

Typisch straatje te Hattem.

↖ *Dirk Schäfer, pianist.*

Oud-Minister Treub, econoom en politicus.

Vooraanstaande per

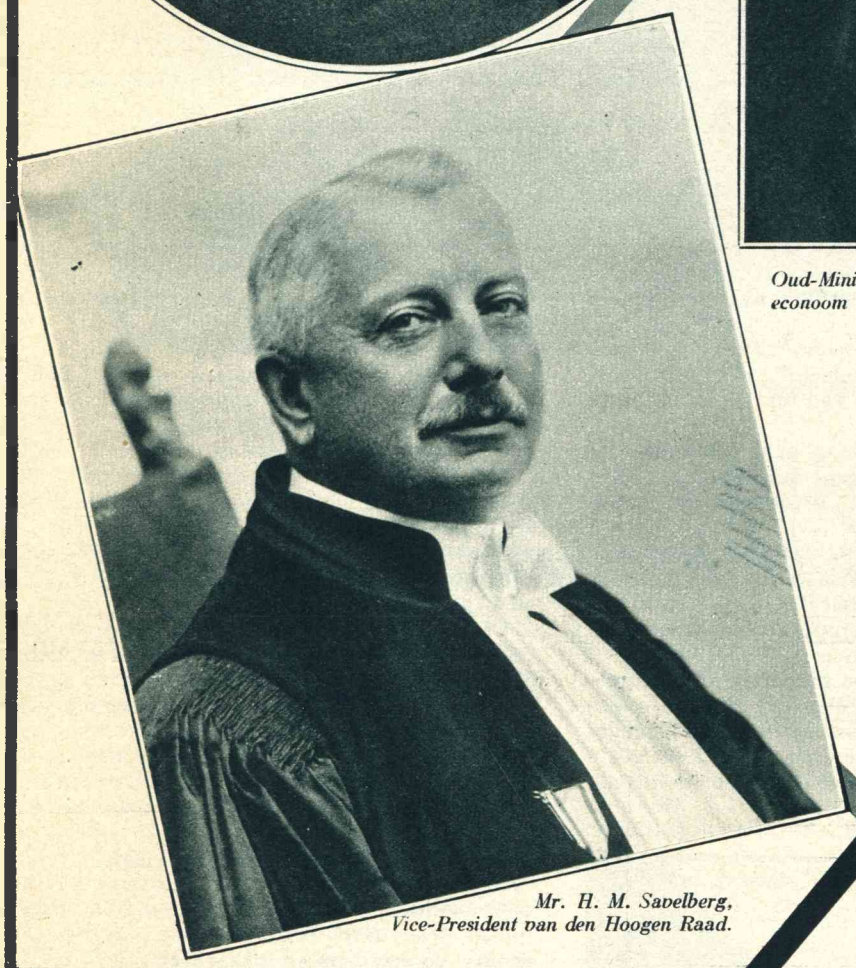
DIE IN

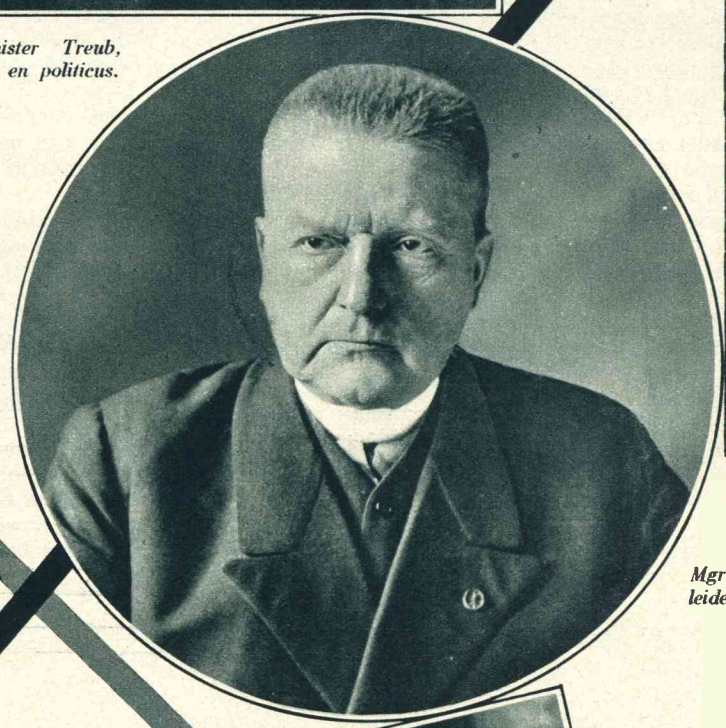
Wiersma, piloot van de verongelukte „Ooievaar".

Mgr. H. M. Nolens, staatsman, leider der R.K. Staatspartij.

Jan C. de Vos tooneelspeler

Mr. H. M. Savelberg, Vice-President van den Hoogen Raad.

1931

AAN ONS LAN

ONTVIELEN

Generaal F. de Bas.

Louis Chrispijn, tooneelspeler.

Vincent Loosjes, Gemeenteraadsli

nstaande personen

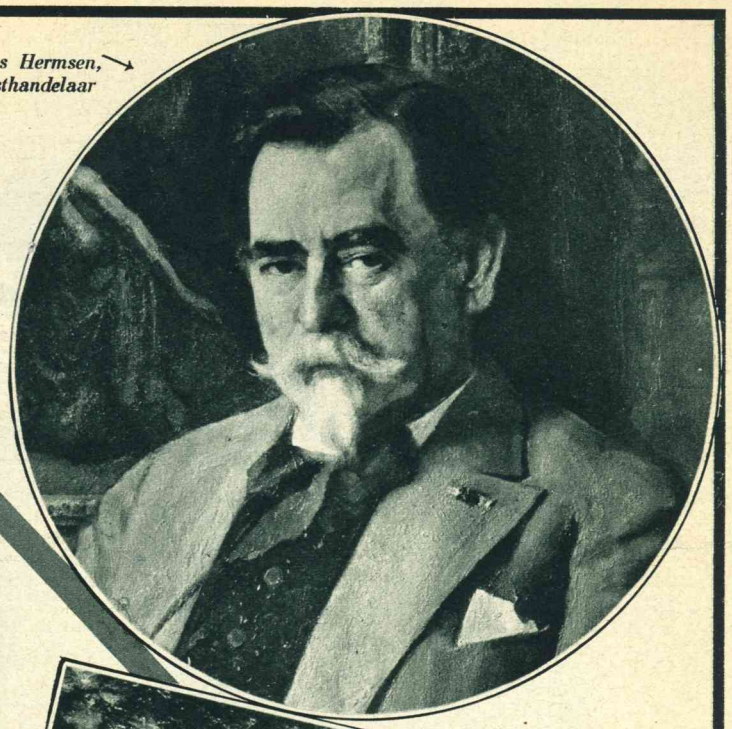
IE IN

Wiersma, piloot van de verongelukte „Ooievaar".

Evert Cornelis, musicus.

Dorus Hermsen, schilder en kunsthandelaar

Jan C. de Vos, tooneelspeler.

Volens, staatsman, R.K. Staatspartij.

Jan Hamdorff, hotelier en kunstbeschermer te Laren

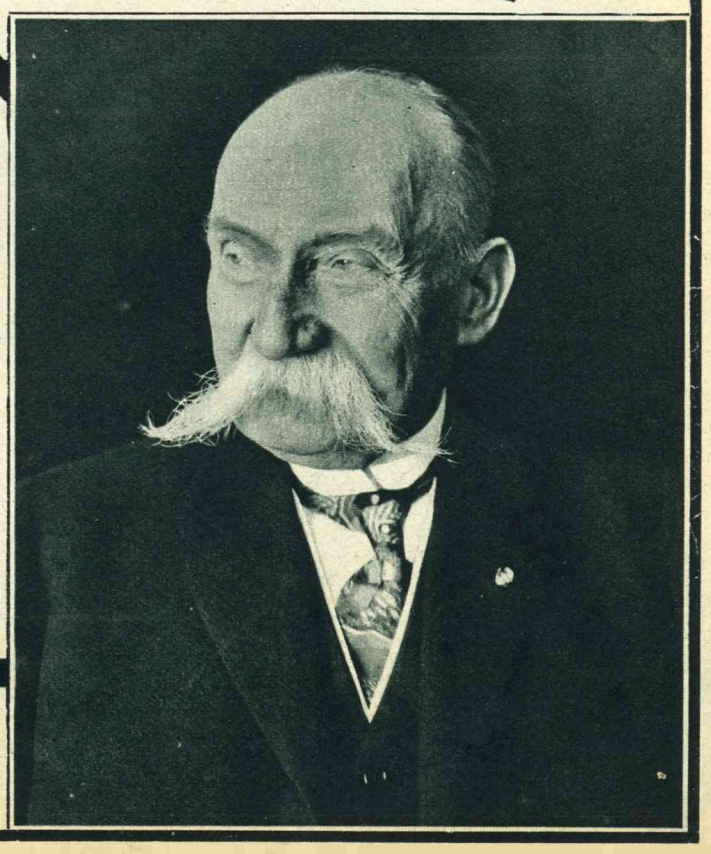
1931

NONSLAND

NTVIELEN

Vincent Loosjes, bekend uitgever en Gemeenteraadslid van Haarlem.

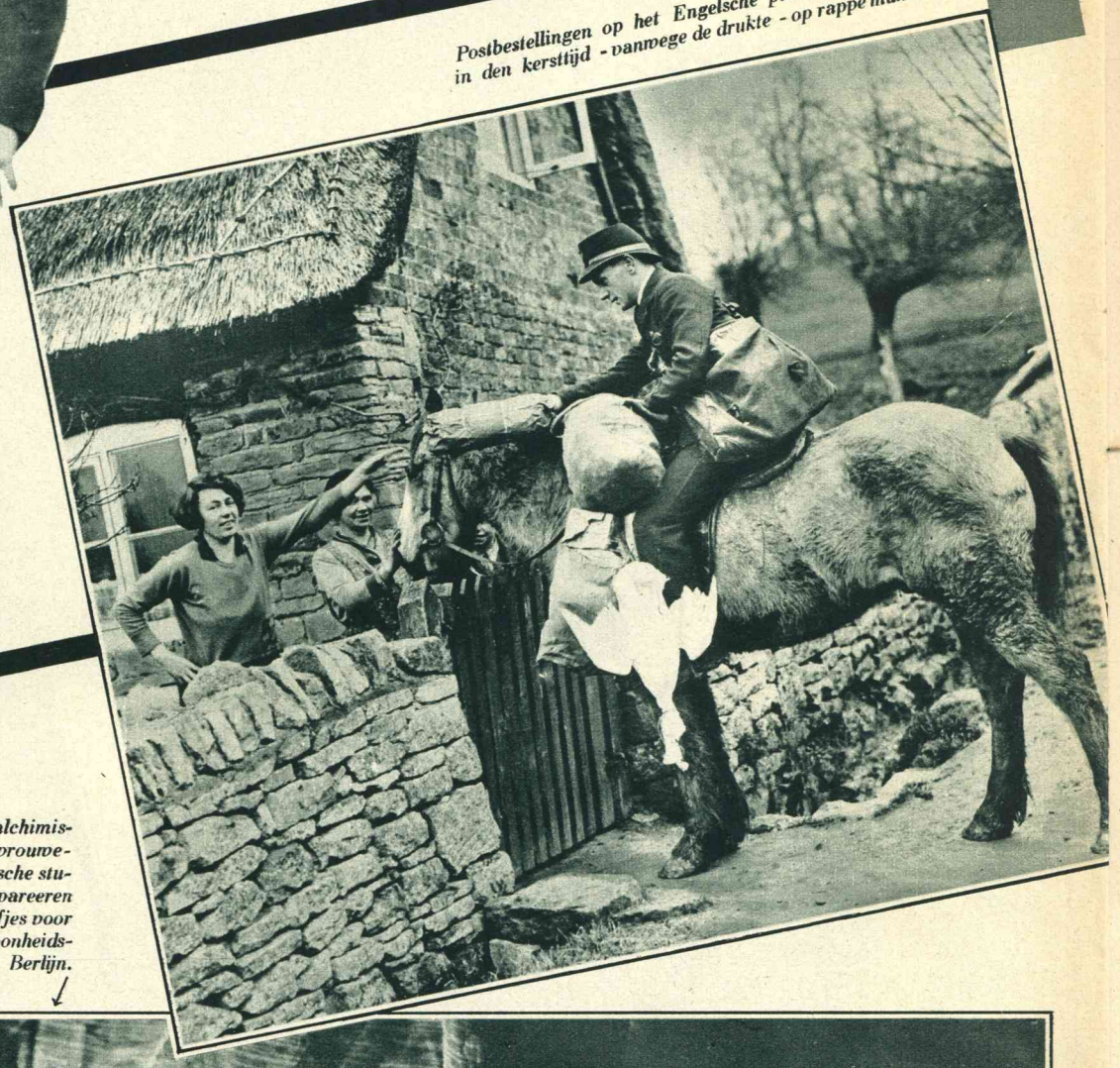
Baron J. J. G. van Voorst tot Voorst, oud-voorzitter der Eerste Kamer.

De Amerikaansche reus Jake Erleigh is naar Engeland gereisd om zich te laten bekijken. Bij zijn aankomst te Southampton hield hij twee medepassagiers in de armen.

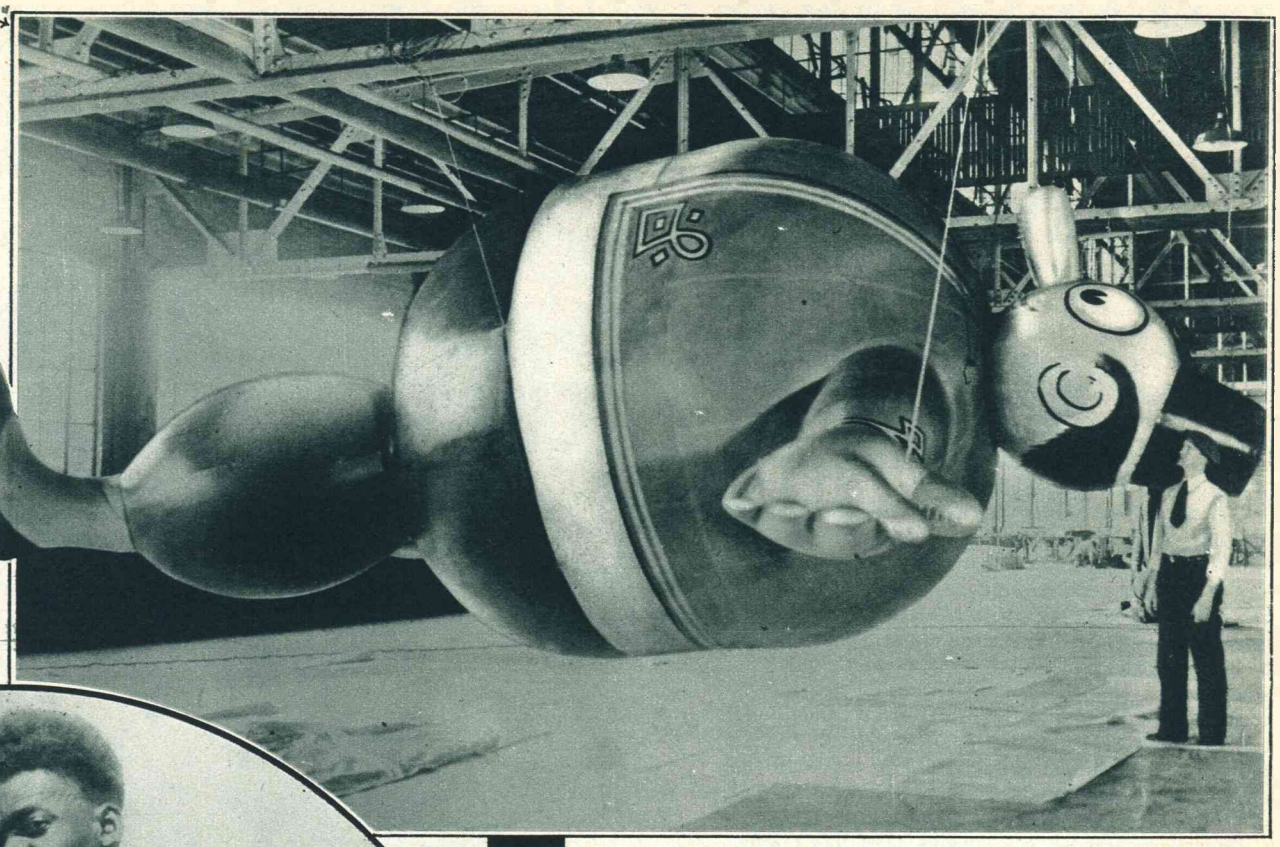
Moderne alchimisten. Twee vrouwelijke chemische studenten prepareeren nieuwe zalfjes voor een schoonheidsinstituut te Berlijn.

Postbestellingen op het Engelsche platteland geschieden in den kersttijd - vanwege de drukte - op rappe muilezels.

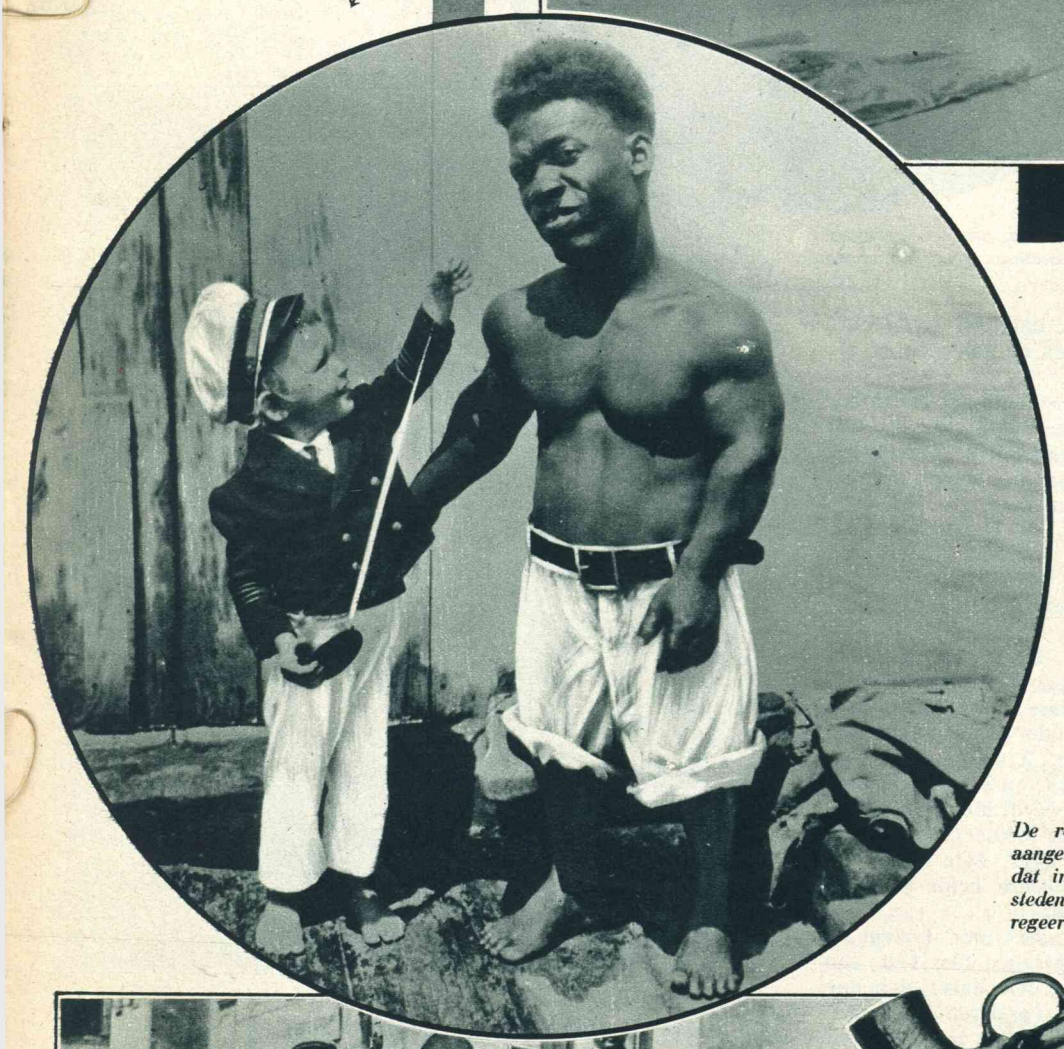

Een reuzenpop, op een gummifabriek te New-York vervaardigd, om dienst te doen als Nieuwjaarsreclame in een der groote warenhuizen.

Het dochtertje van den Amerikaanschen ontdekker Williamson, dat met haar vader op expeditie in Afrika is, werd door hem gefotografeerd, terwijl ze bezig is een dwergen-hoofdman na te meten.

Het Servische meisje Draga Draskovic kan zich zonder schade door een auto laten overrijden. Nu zij dit weet gaat zij natuurlijk naar Amerika.

CURIOSA

De revolver-pijp, een aangenaam „wapen", dat in Amerikaansche steden, waar de boeven regeeren, opgang maakt.

VROUWENLEVEN

'N GEBREID ZWEMPAK

Op verzoek van een onzer lezeressen volgt hieronder de beschrijving van 'n gebreid zwempak. Het hierbij afgebeelde pakje is gebreid in twee kleuren, bijvoorbeeld donkerblauw of zwart voor het onderste deel en wit of geel voor het bovengedeelte.

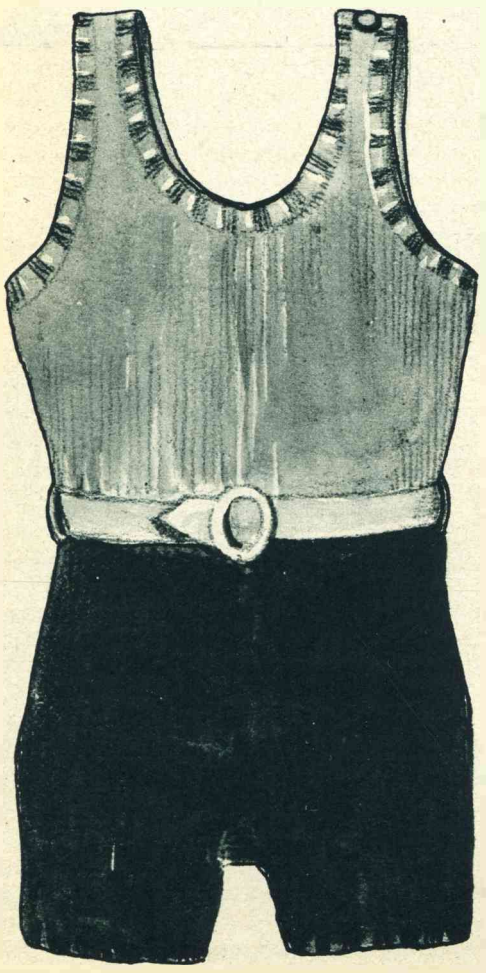
Men begint aan den voorkant van een been en zet daarvoor, losjes, 48 st. op en breit eerst 'n boord van 10 toeren 2 r. 2 aver. Verder breit men dan r. aan den rechter- en aver. aan den linkerkant. tot het werk ongeveer 15 c.M. lang is. Dan breit men de tweede pijp op dezelfde manier, waarna men de beide helften met elkaar verbindt op de volgende wijze :

Men breit de 48 st. van de eerste beenhelft, zet 4 st. bij op en breit dan de 48 st. van de tweede beenhelft. Men heeft dan 100 st. op de naald en breit daarop weer afwisselend r. en aver. tot het werk ongeveer 28 à 30 c.M. lang is.

Bij een rechtschen toer begint men dan te minderen en wel aan weerskanten van de naald 1 st., tot er nog 84 st. op de naald staan. Dan breit men weer recht door tot het geheele werk ongeveer 48 à 50 c.M. lang is. Het moet dan tot aan de heupen reiken, want hiermede is het broekje klaar ; men kan dus het beste zelf de juiste lengte bepalen.

Men begint nu te breien met de witte of gele wol of katoen voor het bovengedeelte. Men breit 2½ à 3 c.M. en begint dan, bij een rechtschen toer, te meerderen, en wel 1 st. aan iederen kant van de naald, om de 6 toeren, totdat er weer 100 st. op de naald staan. Nu werkt men verder tot aan de armsgaten — ongeveer 18 à 20 c.M. wit of geel zal wel voldoende wezen.

Nu worden, aan weerskanten van de naald, dus bij het begin van de eerste 2 toeren, 4 st. afgekant en vervolgens kant men aan het einde van elken toer nog 1 st. af, tot men nog 76 st. op de naald heeft.

Men begint dan, bij een rechtschen toer, aan de halsopening als volgt :

30 st. breien, 16 st. afkanten, 30 st. breien. Met 2 kluwen wol of garen kan men dan beide schouders tegelijk breien op de volgende manier :

1ste toer : 28 st. breien, 2 st. samenbreien. Op de steken van den anderen schouder, met een tweede kluwen : 2 st. samenbreien, 28 st. breien.

2de toer : 2 st. samenbreien, 25 st. breien, 2 st. samenbreien — met het andere kluwen voor den anderen schouder 2 st. samenbreien, 25 st. breien, 2 st. samenbreien. Deze beide toeren 2 keer herhalen. (Natuurlijk wordt hierbij het aantal st. steeds kleiner).

7de toer : aver. 8ste toer : als de 2de toer. Deze beide toeren 2 keer herhalen.

Verder mindert men 4 maal bij iederen rechtschen toer 1 st. aan den kant van den hals ; dan nog 4 keer om den anderen rechtschen toer, tot men voor iederen schouder nog 7 st. over heeft Hierop breit men nog 7 c.M. voor den rechterschouder en 8 c.M. voor den linkerschouder. De rechterschouder wordt dan afgekant, maar aan den linkerschouder breit men eerst nog een knoopsgat op de volgende wijze :

1ste toer : 2 st. breien, 3 st. afkanten, 2 st. breien. 2de toer : 2 st. breien, 3 st. opzetten, 2 st. breien. Dan 2 toeren 1 r. 1 aver. Afkanten.

Het achtergedeelte wordt gebreid als het voorpand. Men breit hier de pijpen echter 3 à 4 c.M. langer dan die van het voorstuk, eer men beide pijpen samenbreit. Verder breit men alles eender. Op den linkerschouder breit men 4 toeren meer dan voor den rechterschouder voor het aanzetten van den knoop.

Nu volgt de afwerking van hals en armsgaten. Daarvoor neemt men met een breinaald de steken op en breit daarop 4 toeren 2 r. 2 aver., waarna men de st. afkant.

Voor de ceintuur zet men 20 st. op en men breit 1 r. 1 aver. tot de ceintuur goed uitgerekt, lang genoeg is om het middel te kunnen omspannen. Dan begint men aan weerskanten van de naald te minderen tot alle st. verdwenen zijn.

Voor het kruis zet men 4 st. op en breit 1 toer. Verder meerdert men 1 st. aan weerskanten van de naald, bij iederen rechtschen toer tot er 34 st. op de naald zijn. Dan breit men 3 toeren en vervolgens mindert men 1 st. aan weerskanten van de naald, om den anderen toer, tot er nog 4 st. zijn die worden afgekant.

Men strijkt het werk onder een vochtigen doek, naait den rechterschouder en de zijnaden dicht, naait het kruisje in, waarbij men het afgekante gedeelte aan den achterkant plaatst. Dan naait men de pijpen dicht en strijkt de naden uit.

Ten slotte omwerkt men het knoopsgat nog even met 'n knoopsgatensteek, naait 'n knoop ervoor aan en 'n goed waschbare gesp aan de ceintuur, die men door 'n paar lussen op de plaats houdt.

THÉRÈSE.

Hoed van grof zwart, origineel gevlochten stroo, met garneering van lakrood lint.

Hoed van glanzend bruin stroo met een arrangement van bruin peau d'ange.

VOORJAARSHOEDEN

De hierbij afgebeelde strooien hoeden, modellen van Johanna Loew, kunnen ons vast 'n denkbeeld geven van wat er den volgenden zomer zal worden gedragen. We zullen allerlei fantasie-stroo krijgen en veel garneeringen van bloemen en lint. En die garneeringen zullen bij voorkeur aan den achterkant worden aangebracht. Bij de meeste hoeden is de achterkant hoog opgeslagen en soms vormt die opgeslagen rand een garneering op zichzelf.

Ook is er 'n terugkeer tot oude modes, in 'n canotier bijvoorbeeld, met strikken aan den achterkant, onder en op den rand.

Verschillende hoeden zijn, evenals die van onze eerste afbeelding, geïnspireerd op het baretmodel, en bijna alle modellen laten het voorhoofd vrij en 'n groot gedeelte van 't haar.

De hierbij afgebeelde hoed, van origineel gevlochten grof zwart stroo, is gegarneerd met lakrood lint, zoowel aan den onderkant als bovenop.

Het tweede model van glanzend bruin stroo elegant gevormd heeft 'n lintgarneering, van bruin peau d'ange.

PAULA DEROSE.

Binnen Vier-en-twintig uur

UIT HET ENGELSCH VAN PATRICK LEYTON - No. 11

„Gelijk heb je, agentje," grinnikte Simon wezenloos, terwijl hij zwaar tegen den muur leunde. „Ga maar binnen, agentje, en drink zelf maar eens 'n glaasje. Best bier hebben ze daar, puik bier, zeeën en rivieren vol bier. Drink je er maar eens vol mee en arresteer jezelf dan. Goeie mop, hé?"

„Simon!" riep het meisje, „stel je toch niet zoo krankzinnig aan. Hij houdt zich alleen maar zoo, agent," voegde ze er bij, toen ze het roode gezicht van den politieman nog rooder zag worden „Hij is nog geen minuut binnen geweest en kan onmogelijk méér dan één glas hebben gedronken. Gedraag je toch alsjeblieft behoorlijk, Simon!"

„Je hebt gelijk hoor, maar ik vind het toch jammer, dat je me verraden hebt. Ik had de mop nog zoo graag 'n poosje voortgezet."

De agent grinnikte.

„U hebt me er mooi tusschen gehad, meneer," zei hij niet zonder voldoening. Hij bezat blijkbaar gevoel voor humor. „U verstaat de kunst, dat moet ik zeggen! Maar iets anders, meneer; zou ik mogen vragen waar u vandaan bent gekomen?"

„Zeker mag je dat; je hebt het trouwens al gedaan. Ik ben bereid een volledige bekentenis af te leggen. We komen uit een klein plaatsje, waar we de bank geplunderd hebben na eerst den directeur te hebben vermoord. Het lichaam kunnen jullie in een van de groote safeloketten vinden. Het volgend punt van ons programma...."

„Neemt u me niet kwalijk, meneer, maar maakt u nu eens even geen grapjes," onderbrak de agent Simon's woordenstroom. „Ik heb een goede reden voor mijn vraag."

„Neem me niet kwalijk, waarde heer. Ik zal je niet langer in het onzekere laten; we komen uit een plaats Trendham genaamd. Misschien heb je er wel eens van gehoord?"

„Ja, meneer, ik meen, dat ik den naam enkele malen heb hooren noemen," was het droge antwoord. „Maar wat ik vragen wilde is dit...." Hij wachtte een oogenblik.

„Geneer je niet," moedigde Simon aan, „kom er maar mee voor den dag. Als het niet iets is, waardoor ik in de beklaagdenbank kan terecht komen, zal ik je met genoegen antwoorden."

„De zaak is deze, meneer. Hebt u misschien een jongen kerel op den weg gezien of op de velden aan een van beide kanten? Iemand, die een beetje verdacht deed? Meer dan middelmatig groot" — hier haalde de agent een notitieboek te voorschijn, waarvan hij een bladzijde raadpleegde, — „donker haar, grijsblauwe oogen, zonder snor of baard, opvallend slank en mager, gekleed in grijs costuum met slappen hoed en zwarte schoenen."

Toen de man zweeg, greep Simon met beide handen naar zijn hoofd, alsof hij vreeselijke pijnen uitstond. Daarop keek hij den agent ernstig aan.

„Neen," zei hij met nadruk. „Ik heb niemand gezien, die aan deze beschrijving beantwoord. Waarom vraag je het? Wordt hij door de politie gezocht?"

„Ja, wegens diefstal met braak en bovendien wordt hij verdacht van moord."

„O!" riep het meisje verschrikt en de oudere dame slaakte een gilletje.

„Alle menschen!" hijgde Simon, nu volkomen ernstig.

„Drommels!' voegde Bobby er bij, al zijn geestkracht inspannend om zijn rol goed te spelen en zich met beklemming afvragend of zijn veranderde kleeding voldoende zou zijn om hem te redden. Toen bedacht hij opgelucht, dat de agent, van de plaats waar deze stond, zijn gezicht niet kon zien.

„Wien heeft hij vermoord?" informeerde Simon.

„We zeggen nog niet, dat hij het heeft gedaan; hij wordt er alleen maar van verdacht. Vannacht om één uur is meneer Hyram Shutter dood gevonden, met een dolksteek in den rug en er werd een kostbaar Chineesch kunstvoorwerp vermist."

„Meneer Shutter!" riep de oudere dame ontzet. „Dien kennen we! Wat verschrikkelijk toch. En dat arme vrouwtje.... wat moet die beginnen!"

„Zeg, agent," drong Simon aan, „vertel ons alsjeblieft alles wat je er van weet."

Bobby mocht thans luisteren naar een herhaling van zijn avonturen van den afgeloopen nacht — met merkwaardige getrouwheid verhaald — en al den tijd dat de agent aan 't woord was, hield hij het gezicht afgewend.

Eindelijk was het verhaal gedaan en de beide dames in den auto hielden den blik op Simon gevestigd, toen deze zich weer bij het gezelschap voegde.

„Zou het misschien aanbeveling verdienen terug te rijden en dat arme jonge vrouwtje een bezoek te brengen?" vroeg zijn moeder.

„Hoe valt het u in, moeder?" was het antwoord „We kennen haar immers lang niet goed genoeg om onder omstandigheden als deze bij haar binnen te vallen. Neen, we kunnen heusch beter doorrijden en kijken of we dien knaap misschien te pakken kunnen krijgen of zijn schuilplaats ontdekken."

„U hebt zijn signalement toch goed gehoord, nietwaar meneer?" riep de agent ijverig.

„Ik weet het nog precies," verklaarde Simon. „Dank je wel voor de inlichtingen, agent. Laat ik je mijn dankbaarheid toonen door de inlichting mijnerzijds, dat het bier hierbinnen van prima kwaliteit is."

De man grinnikte weer en bracht de hand aan den helm. Er was niet het geringste spoor van argwaan op zijn rood, welgedaan gezicht, toen hij een laatsten blik wierp op de passagiers van den luxueusen auto, en Bobby, zijn gezicht verborgen in het ruige vel van den hond, slaakte een diepen zucht van verlichting en verrassing. Pas later gaf hij zich er rekenschap van, dat hij zijn „onkwetsbaarheid" te danken had gehad aan het feit, dat de familie in den auto algemeen bekend en gerespecteerd was in de omgeving en dat de agent het daarom niet in zijn hoofd zou hebben gekregen, iemand die zich in hun gezelschap in hun auto bevond, te verdenken. Maar op dat moment beschouwde Bobby Redmayne zijn gelukkige ontsnapping als niet minder dan een wonder.

Hij moest nu vooral zorgen goed in zijn rol te blijven, de rol van een vreemdeling, die niets wist van de streek en haar bewoners. Al zijn energie richtte zich thans op dat doel, de ontsteltenis van zooeven met kracht van zich afwerpend.

„Ik ben hier onbekend," wendde hij zich tot de dame naast hem. „Wie is die meneer Shutter, waar de agent het over had?"

„Een Amerikaan, schatrijk en getrouwd met een Engelsch vrouwtje, stukken jonger dan hij. Ik geloof niet, dat ze het zoo heel erg goed met elkander konden vinden. We kennen ze niet zoo van nabij, maar het heeft me toch een verschrikkelijken schok gegeven, te hooren dat hij vermoord is. Maar dat zielige vrouwtje.... je zou haast zeggen meisje.... wat moet die in vredesnaam beginnen?"

De jongeman aan het stuur minderde gas en toen de wagen langzaam liep, keek hij om en merkte op:

„Nu we het toch over allerlei menschen hebben, moeder, vindt u niet, dat het oogenblik is aangebroken voor een plechtige algemeene kennismaking?"

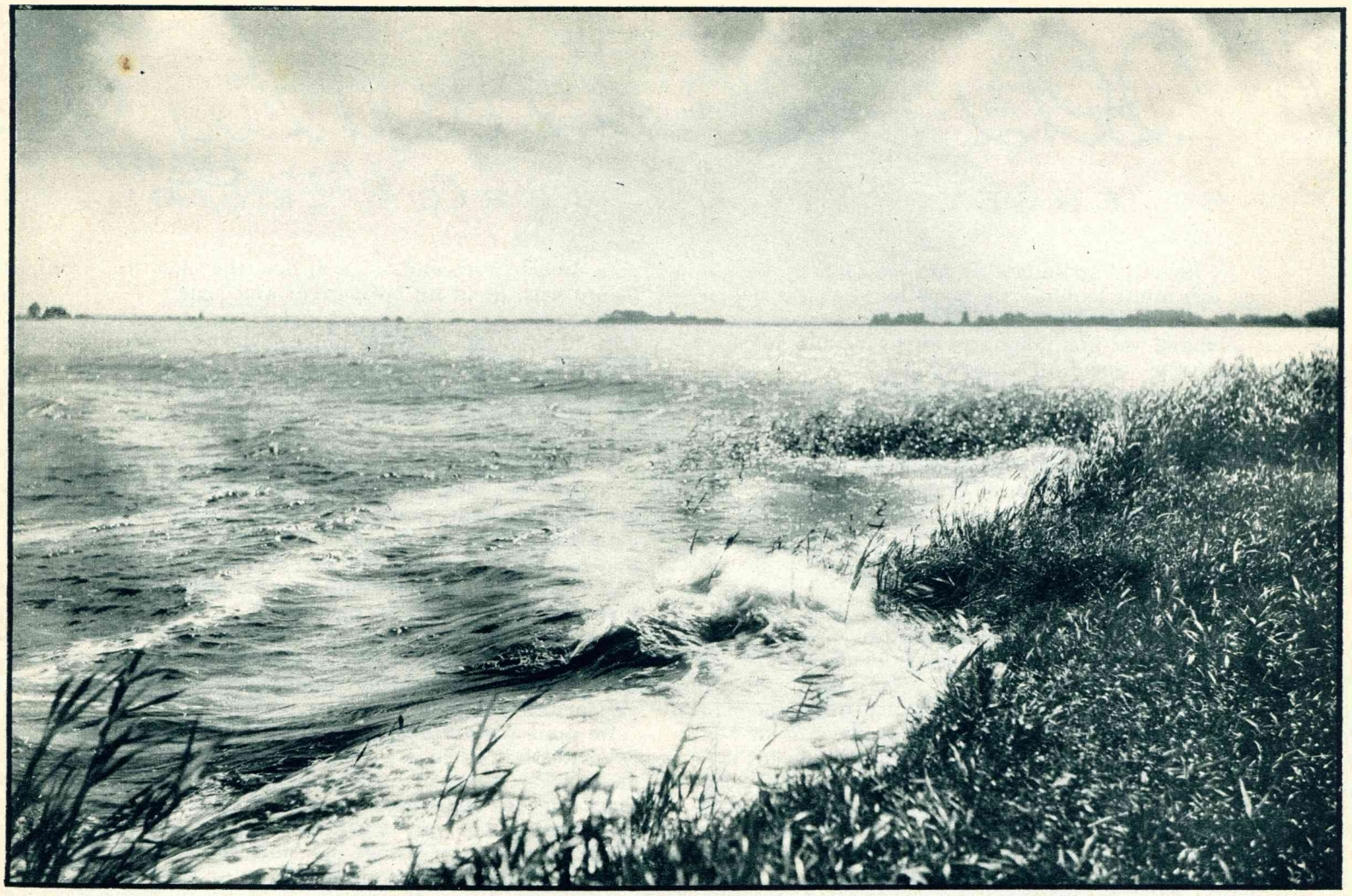
„Natuurlijk.... wat vreeselijk dom en onbeleefd van mij! Maar ik ben ook zoo opgewonden door wat die agent vertelde! Het spreekt vanzelf, dat we ons aan elkander moeten voorstellen.... Zegt u ons alstublieft uw naam." Dit laatste tot Bobby. „Het is zoo'n idiote gewaarwording, niet te weten tegen wien je spreekt, ofschoon in onzen weinig-vormelijken tijd het niet meer zoo absoluut noodig is je voor te stellen als vroeger."

Zoo, dacht Bobby, daar had je het! Zijn nieuwsgierigheid naar de identiteit van zijn sympathiek reisgezelschap zou thans bevredigd worden, maar het was noodzakelijk snel een naam te bedenken waaronder hij zich zou voorstellen, want als hij ooit in zijn mislukt leven behoefte had gehad aan een valschen naam, was het nù.

„O....eh.... mijn naam is Leslie," flapte hij uit, den eersten naam den besten die hem inviel, noemend. En niet in staat er zoo gauw een voornaam bij te bedenken, behield hij zijn eigenen maar. „Robert Leslie," voegde hij aan zijn mededeeling toe.

„Is het heusch? Wat merkwaardig!" riep zijn buurvrouw enthousiast uit. „Ik dacht al, dat gezicht komt me bekend voor, maar ik kon het met geen mogelijkheid thuisbrengen. U bent natuurlijk een van de Leslies uit Woolrington in Bredfordshire, nietwaar?"

„Ja....eh....o ja," gaf Bobby, die nooit in zijn leven van deze

Buiig weer boven het Sneeker Meer

lieden had gehoord, toe, maar hij wist zoo direct niet wat hij anders moest zeggen. Het was schandelijk, deze goedhartige menschen op die manier te bedriegen, maar hij kon nu niet meer terug.

„Wat allerleukst!" hernam de dame, nog steeds in de wolken over haar vermeende ontdekking. „In geen eeuwen heb ik iets van de Leslies gehoord of gezien. Och, dat gaat zoo, als je zoo ver van elkaar woont. U moet de jongste zoon zijn van Robert, den broer van den Leslie, dien ik goed gekend heb. Heb ik het bij het rechte eind?"

„Ja zeker," antwoordde Bobby, die zich de vraag stelde of zijn vermeende vader dood was of nog in leven en hoeveel broers en zusters hij geacht werd te bezitten. Maar moeilijkheden op dit punt werden hem gespaard.

„En ik dacht, dat Bob Leslie in den oorlog gesneuveld was, op denzelfden dag als zijn vader," mengde Simon zich in het gesprek. „Eigenlijk gezegd was ik er zeker van," voegde hij er lachend bij, „maar die zekerheid heeft nu een gevoeligen schok gekregen."

„Neen jongen, je bent in de war met Wilfried, is het niet, meneer Leslie?" verklaarde Simon's moeder.

„Ja, arme kerel, hij was het," gaf Bobby onbeschaamd toe, in angstige spanning over wat er verder nog zou kunnen komen.

„Ja, het is wel vreeselijk droevig," vervolgde de dame. „Maar de meeste families hebben dergelijke offers moeten brengen. De onze bijvoorbeeld.... maar ik vergeet heelemaal te vertellen, dat ik Lady Santley ben en mijn zoon hier is Lord Santley, mijn man is enkele jaren geleden gestorven. En dat lieve meisje daar is juffrouw Petres, de verloofde van mijn zoon. We waren op weg om den dag in de bosschen van Sunningdale door te brengen; we gaan picknicken. Hebt u geen lust ons gezelschap te houden, als u niets beters te doen hebt? Het is heelemaal niet goed voor u veel te loopen: 'n beetje niets-doen onder de schaduw van de boomen is nèt wat u noodig hebt.... daar zult u verbazend van opknappen. Bovendien beschouw ik het als mijn plicht een beetje zorg aan u te besteden als den zoon, ik bedoel den neef van mijn ouden vriend."

Het werd met een allerliefsten glimlach gezegd en Bobby kreeg een kleur als vuur. Maar voor hij iets kon antwoorden, stond de spraakzame Simon al weer met een opmerking gereed.

„'n Reuzenidee, moeder! Natuurlijk hebt u niets bijzonders omhanden, meneer Leslie. Dus waarom zou u niet aan onze picnic meedoen? Het zal 'n ongelooflijke weldaad zijn voor uw mishandeld hoofd."

Bobby dacht even na eer hij antwoord gaf. Waarom eigenlijk niet? Het beteekende veiligheid voor den heelen dag en wat voor kwaad deed hij ermee? Hij had hen nu toch al bedrogen omtrent zijn identiteit; dàt maakte hij niet erger door in hun gezelschap te blijven, en als ze er niet achter kwamen wie en wat hij in werkelijkheid was, zou zijn aanwezigheid hen niet hinderen. Hij wist zich behoorlijk te gedragen en aan oprechte dankbaarheid jegens de familie Santley ontbrak het hem waarlijk niet.

„Ik stel uw uitnoodiging buitengewoon op prijs," zei hij, „maar ik ben een volkomen vreemde voor u."

„Het blijkt dat u dat n i e t bent," verbeterde de jonge Lord Santley. „En tenslotte, de eene dienst is de andere waard; als u bij ons blijft, hebben we een vierden man, gezelschap voor moeder, zoodat de kust voor ons, jongelui, vrij is. Puur egoïsme zooals u ziet."

„Werkelijk, Simon, je bent onverbeterlijk," bestrafte Lady Santley.

„Als u bij ons blijft, zal ik geen woorden hebben om uiting te geven aan mijn dankbaarheid," ging Simon voort, de opmerking van zijn moeder negeerend.

* * *

Een half uur later, nadat ze Sunningdale doorgereden waren, minderde Simon Santley weer vaart. Een eindweegs voor zich uit zagen zij een groot inrijhek; het meisje keerde zich om en wendde zich tot lady Santley.

„Wat zou u ervan zeggen, als we even bij tante Mary aangingen. Ze zullen het ons nooit vergeven, als ze hooren dat we hun hek voorbijgereden zijn."

„Ja, daar heb ik ook al over gedacht, maar ik wilde haar niet derangeeren," was het antwoord. „Maar we kunnen het wel doen; we zijn eigenlijk verplicht ze even op de hoogte te brengen van die vreeselijke misdaad. Daar weten ze waarschijnlijk nog niets van. Bovendien kan Dick ons advies geven of we een bezoek behooren te brengen bij mevrouw Shutter. Hij heeft altijd zoo'n goeden kijk op dergelijke dingen."

„Het lijkt wel of in dit deel van de wereld iederen dag een

moord gebeurt," merkte Simon critisch op, terwijl hij den wagen het groote hek liet indraaien. En daarop over zijn schouder tot Bobby, wiens gezicht duidelijk liet zien, dat hij niet erg ingenomen was met deze nieuwe complicatie: „Maak je er niet druk over, Leslie; ze zullen je niet opeten! Het zijn volkomen ongevaarlijke menschen, heel huiselijk en gewend aan onze voorliefde voor het transport van uitgeputte wandelaars."

„Mijn zuster woont hier," lichtte Lady Santley den nog steeds onthutsten Bobby in, „kolonel en mevrouw Ainsley. We blijven overigens niet lang."

Er zat voor Bobby niets anders op, dan de situatie te nemen zooals ze was. Als hij ánders deed, besliste hij snel, kon dat alleen maar argwaan, in elk geval verwondering, wekken.

Aan het eind van een lange, breede oprijlaan lag een groot achttiende-eeuwsch kasteel en op de groote stoep, die naar den ingang leidde, zagen ze twee gestalten staan.

„Wat 'n toeval!" riep Lady Santley met het enthousiasme, dat Bobby nu al van haar kende. „Hij schijnt bij ze te logeeren!"

„Wie logeert bij wie?" informeerde Simon. „Weest u alstublieft 'n beetje duidelijker in uw mededeelingen, moeder."

„Zie je dat dan niet?" antwoordde ze. „Daar staat Mary en naast haar Sir Anthony Hayden."

„Aha, die goeie Tony Hayden! Brave kerel!" riep Simon opgewekt.

Bobby leunde achterover en barstte plotseling in een zenuwachtige lachbui uit. Hij had dien dag al heel wat beleefd.... En wat stond hem nu weer te wachten?

X. HET ELFDE UUR. (Vervolg).

Toen dokter Dimmock van het smalle pad, dat door de weilanden van de Grange voerde, in zijn eigen oprijlaan kwam, zag hij een grooten auto voor zijn villa stilhouden en inspecteur Renfrew, die vergezeld was door den recherche-brigadier Greenwood, uitstapte. Hij voegde zich onmiddellijk bij hen.

„Wel, meneer Renfrew," begroette hij den politie-autoriteit, „dat vogeltje is gauw geknipt, hè? Maar hoe kwam u zoo vroeg in den ochtend op Trend Hall verzeild? Daar is toch niets bijzonders gebeurd?"

„Daar is iets héél bijzonders gebeurd en iets heel tragisch ook," antwoordde de inspecteur ernstig. „Meneer Shutter is in den voornacht vermoord.... zijn vrouw vond hem met een dolkstoot door het hart en er wordt ook een kostbaar Chineesch afgodsbeeld vermist."

Vervuld van schrik en afschuw hief de dokter de handen omhoog.

„Goede hemel," riep hij ontzet, „dat kunt u toch niet meenen! Vermoord! Maar.... maar.... in vredesnaam, hoe...."

Hij voltooide den zin niet en keek den kant van zijn huis uit. Greenwood knikte.

„Juist," zei hij grimmig. „Ik merk, dat u het verband begrijpt, dokter. Inbraak in het ééne huis en moord in een ander.... het ligt voor de hand, dat de dader één en dezelfde persoon is. En u hebt hem te pakken gekregen.... dat is tenminste één geluk. U hebt het steenen afgodsbeeld toch niet óók bij geval?"

„Wel verdraaid!" riep de dokter opgewonden. „Dus dat ding is een afgodsbeeld. Ik dacht ook al zoo iets. Ja, dat beeld heb ik inderdaad, of om nauwkeurig te zijn, het zit in een kleine tasch, die op zijn kamer staat. Maar moord! Ik zou niet precies kunnen zeggen waaròm, maar ik kan me eenvoudig niet voorstellen, dat die jongen een moord op zijn geweten heeft. Hij maakt zoo'n beschaafden, aangenamen indruk. Ik ben me er natuurlijk heel goed van bewust, dat hij een dief moet zijn: die two-seater van Sir Anthony spreekt al te duidelijke taal. Maar moord! Ik sta paf in één woord.... En wat vreeselijk voor mevrouw Shutter! Hoe hòudt ze zich er onder?"

„Ze is volkomen verdoofd zou ik zeggen, dokter, niet zoozeer door verdriet als wel door den geestelijken schok," antwoordde Renfrew. Hij gaf den dokter daarop een kort verslag van de gebeurtenissen van den afgeloopen nacht, waarin Redmayne en veldwachter Henty zoo'n belangrijke rol hadden gespeeld. Dokter Dimmock luisterde zwijgend, alleen vloog bij 't begin van het verhaal even 'n zwakke glimlach over zijn gezicht.

„Wat 'n dekselsche brutaliteit van dien kwajongen," zei hij, „om de hulp van een van uw eigen mannen te requireeren! Maar ik denk niet, dat u hier gekomen bent om 'n praatje bij mij te maken. U wilt waarschijnlijk een bezoek brengen aan mijn patiënt. Arme jongen.... wilt u wel gelooven, dat ik iets als medelijden voor hem voel. Ik kan me nog steeds niet voorstellen, dat hij zich aan moord heeft schuldig gemaakt."

„We moeten beginnen met den auto te inspecteeren," deelde Greenwood mee, „de rest komt straks. De mededeelingen omtrent den wagen moeten eerst geverifieerd worden."

De dokter ging hun voor naar de garage en na zich vergewist te hebben, dat de two-seater inderdaad Sir Anthony's eigendom was, begon de detective den auto aan een nauwkeurig onderzoek te onderwerpen. Dat nam niet veel tijd in beslag, want na 'n minuut of vijf kwam hij al bij de andere heeren terug met een keurcollectie van de allermodernste inbrekerswerktuigen. „Ziezoo, dat hebben we," zei hij kortaf. „En nu, dokter, zullen wij gaarne binnengaan om een gesprek te hebben met uw patiënt."

Ze betraden de villa, en toen ze bij de kamer, waar de dokter zijn logé had ondergebracht, kwamen, vonden ze de deur gesloten. De dokter klopte heftig en nadat er geen antwoord kwam, klopte hij zijn bediende. Een oogenblik later stond Barton aan zijn zijde: zijn gezicht een en al verbazing bij het zien van de politiebeambten.

„Heb jij die deur op slot gedaan, Barton?" vroeg de dokter op scherpen toon.

„Neen, meneer. U had me toch geen order gegeven om dat te doen?"

„Maar ze is op het oogenblik gesloten en ik krijg geen antwoord."

„Ik zal eens aan het raam gaan kijken," zei de huisknecht en hij liep de gang af.

„Hij kan er niet vandoor zijn gegaan zonder kleeren," stelde de dokter nadrukkelijk vast. „Die heb ik aan Barton gegeven en ik heb hem op het hart gedrukt ze bij zich te houden tot ik terugkwam."

„Als hij ernstig gewond was, is hij misschien opnieuw bewusteloos geworden," opperde Renfrew.

„Uitgesloten. Die hersenschudding had niets te beteekenen. Ik...."

De dokter kon den zin niet afmaken; want op hetzelfde oogenblik werd de sleutel in het slot omgedraaid en de deur vloog open.

„Hij is weg, meneer," kondigde Barton, naar het leege bed wijzend, aan. „Hij lag er in, toen ik hem het laatst zag, en zijn kleeren zijn nog in mijn kamer."

(Wordt voortgezet)

De eenzame toren op het eiland Ameland

Schilderachtig hoekje te Boxmeer

4711 Allwetter-Creme

De ideale Buiten-Crème

beschermt en hardt

Regen en koude -

maar teer en effen blijft de teint, die te rechter tijd en geregeld beschut wordt door "4711" Allwetter-Creme. Deze ideale Buiten-Crème, die diep in de poriën dringt en geen vetten glans nalaat, beschermt en hardt het huidweefsel tegen schadelijke invloeden van elk weer.

LEVENSVERZ.-MIJ. „HAARLEM"

Opgericht 1873

Haarlem - Wilsonsplein 11

Sluit alle soorten Levens-, Pensioenen- en Volksverzekeringen

„THEOPHILE"

Utrechtschestraat 118, Amsterdam

BESTE HAARKLEUR- EN HAARGROEIMIDDEL

Afgehaald *f* **2.—** per flacon

Franco na toezending v. *f* **2.40** per postwissel of aan postzegels, rembours *f* **2.60.**

TONIKINA DE FIJNSTE KINAWIJN

Een apéritief zonder weerga. Samengesteld uit oude belegen wijn en echte kinabast.

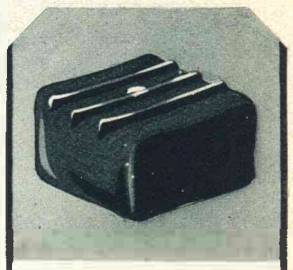
Per Liter . . *f* 1.80
per ½ Liter = 0.95
DEN HAAG
Tel. 117368

BAKHUIS'
echte Geldersche
ROOKWORST
op uw middagtafel is een genot voor allen

Niets duurder dan andere

Fabrikaat sinds 100 jaar

Vraagt uw winkelier!

NOUGAT CROQUANT

Een „Droste" bonbon van schijfjes gebrande nougat.

Zeer bros en fijn.

ZIET TOE DAT GE DROSTE'S KRIJGT

Droste

ALTIJD WELKOM

Haar kreunen hield hem wakker

Armen en beenen stijf door rheumatiek.

Een Rotterdammer schrijft ons: *„Mijn vrouw, 67 jaar oud, heeft jaren lang geleden aan rheumatiek in haar gewrichten. En wel zoo erg dat zij soms van de pijn alles liet vallen wat zij in haar handen had. Dikwijls werd ik 's nachts wakker van het kreunen, zoo een pijn had zij in haar handen en beenen. Ook kon zij soms de trappen niet opkomen. Het vorig jaar November zijn wij begonnen met Kruschen Salts. Na de eerste flacon van 90 cent kon zij haar vingers al veel beter gebruiken. We zijn er dus mee doorgegaan en nu is zij zoo ver genezen, dat zij maar zelden een weinig pijn voelt. Wij gebruiken nu beiden Kruschen en zijn vast besloten om zoolang wij nog leven daarmede door te gaan."* P. J. P. te H. *1 Sept. 1931.* *(bij R'dam)*

De oorzaak van haar rheumatische pijnen waren de scherpkantige urinezuur-kristallen die zich tusschen de gewrichten nestelen. De combinatie van de zes verschillende zouten in Kruschen lost deze kristallen geheel op en voorkomt tevens, dat zij zich opnieuw kunnen vormen. Dit is de manier waarop Kruschen Salts de rheumatiek bestrijdt. En dit is ook de reden, waarom rheumatiek niet bestaan kan in een lichaam, dat zijn „kleine, dagelijksche dosis" Kruschen krijgt.

Kruschen Salts

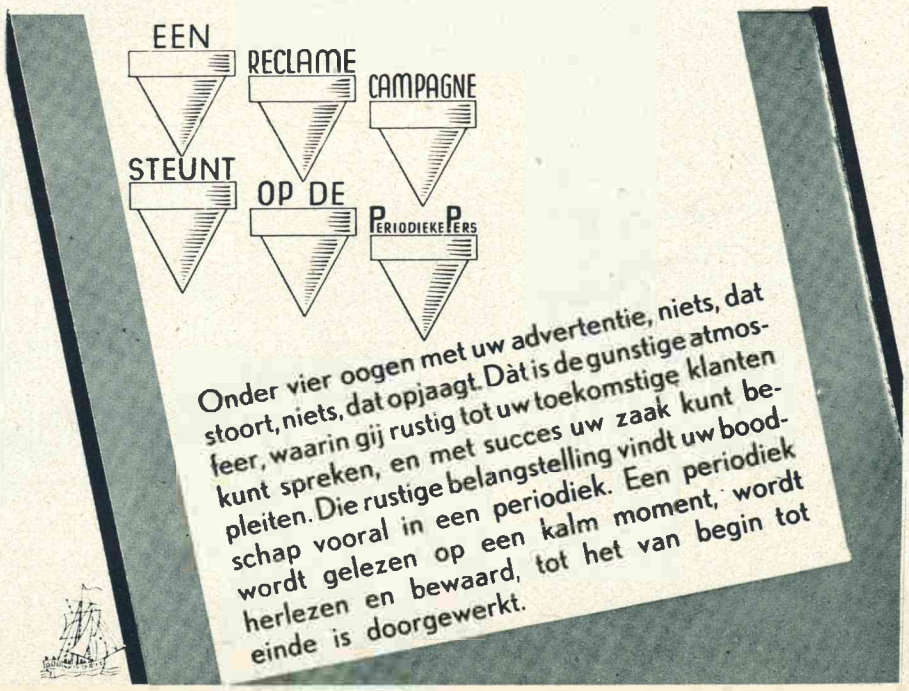
is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en drogisten à *f* 0.90 en *f* 1.60 per flacon.
Import.: N.V. Rowntree Handels-Mij., Keizersgracht 124, A'dam-C

Bij Ruwe Gesprongen Handen

PUROL

ONDER VIER OOGEN

ADVERTEER IN PERIODIEKEN

DE ÉÉN OF MEER MALEN PER WEEK OF PER MAAND VERSCHIJNENDE BLADEN

GEEF UW ADVERTENTIE EEN LANGER LEVEN

Hoe het weer ook zij,

guur en schraal, regenachtig of koud, vat heeft het niet op Uw gezicht, als gij U tot gewoonte maakt het 's avonds met een weinig „Zij"-Crême in te wrijven. Uw huid blijft dan onder alle omstandigheden fraai van teint en zacht als fluweel.

Doelmatige publicatie

van uw zakennieuws

is van groot belang

voor uw onderneming

J. CERATI

HAARKUNDIGE

AMSTERDAM

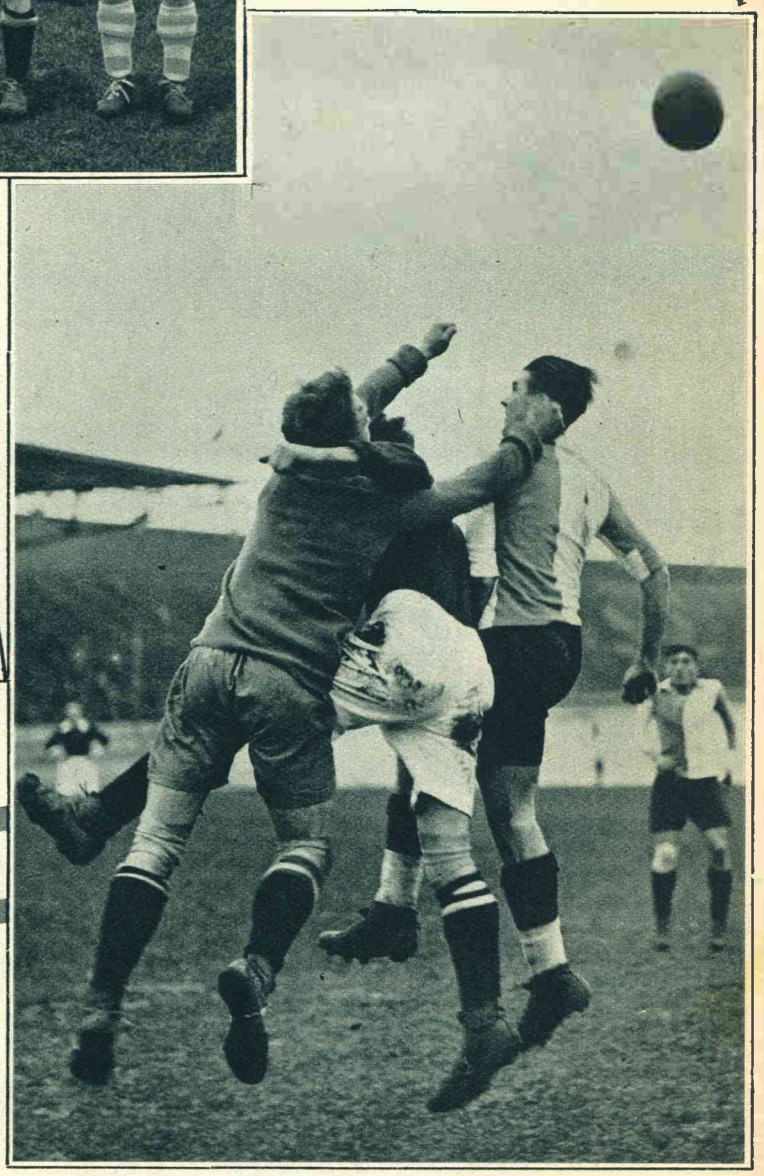
KEIZERSGRACHT 641

Het gebruik van mijn haarpreparaten, ondersteund door mijn methode van haarverzorging, geeft bij dagelijksche toepassing onovertroffen resultaten.
Te spreken alle werkdagen van 10—12 en 1—5 uur en des Maandags-, Woensdags- en Vrijdagsavonds van 6—7 uur. 's Zaterdags van 10—12 uur en volgens afspraak.

Het Utrechtsche elftal, dat 2en Kerstdag met 4-2 van een samengestelde Noordelijke K. N. V. B. ploeg won.

Zwaluwen verliezen met 2-5 van Grashoppers. Op 2en Kerstdag kampte een matig Zwaluwenteam in het Stadion te Amsterdam tegen de Zwitsersche kampioensclub Grashoppers en verloor met 2-5. Spelkiek uit deze match voor het uitstekend door Odijk verdedigde Zwaluwen-doel.

Spelmoment uit den wedstrijd Utrechtsche K.N.V.B.-ploeg tegen de Noordelijke combinatie. Een gevaarlijk oogenblik voor het doel der Noordelijken.

Sport

De Zwaluwen-ploeg en de Budapester combinatie speelden Zondag in het Stadion gelijk (3-3). Kiekje uit deze match voor het Zwaluwen-doel. v. d. Meulen weert zich.

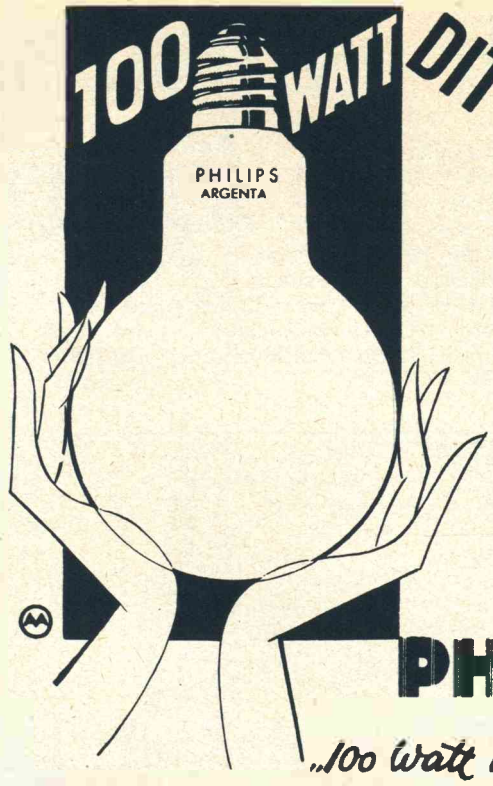
Het Noordelijke voetbalteam, dat 2en Kerstdag op het Hercules-terrein met 2-4 door het Utrechtsche elftal werd verslagen.

Sinds onze laatste opgave keerden wij, tezamen met onze zusterbladen „De Stad Amsterdam", „Groot Rotterdam", 's Gravenhage in Beeld" en „Ons Zuiden", tengevolge onzer

Gratis Ongevallenverzekering

de volgende bedragen uit aan:

M. J. A. de Brouwer, Beekschedijk 231, Tilburg	f	25.—
Wed. M. Haak, Sluispad 48, Wormerveer.	-	600.—
H. Wolthof, Zuiderlaan 1, Heveadorp	-	30.—
Aug. de Groot, Persoonshaven 85, Rotterdam. . .	-	30.—
J. Braat, Adrianastraat 122, Rotterdam	-	30.—
K. W. Zeilen, P. H.straat 23, Sliedrecht.	-	30.—
G. v. d. Blankevoort, Gravenbroekscheweg 39, Reeuwijk	-	30.—
J. Smits, Bloklandstraat 135, Rotterdam	-	30.—
	f	805.—
Vorig totaal bedrag. . . .	-	242831.—
Nieuw totaal. . . .	f	243636.—

DIT IS DE LAMP

die in het middenlicht van Uw kamer moet hangen.

PHILIPS „Argenta"

met den ballon van melkwit glas

„100 Watt is pas wat"

Onze Premieboeken

Hiermede kondigen wij de publicatie aan van een nieuw premieboek in onze H. B. serie, getiteld:

GEKOCHT EN BETAALD

door den bekenden en algemeen gewaardeerden schrijver Charles Garvice.

Het is onnoodig dezen veel geroemden auteur aan ons lezerspubliek te introduceeren. Men kent hem uit de tallooze werken, die wij in de afgeloopen jaren van zijn hand in vertaling hebben doen verschijnen. „Gekocht en Betaald" — een liefdesroman van ongewone kwaliteiten — zal, we weten het bij voorbaat, de aandacht van onze lezers tot het ontroerende einde geboeid houden. Garvice heeft de karakters in dit boek op prachtige wijze uitgebeeld, we leven mee met hen, voelen hun tegenslagen en verheugen ons in hun voorspoed. — Garvice is een schrijver, wiens werken in Engeland in millioenen exemplaren zijn uitgekomen — ook in ons land heeft hij een dankbaar publiek gevonden.

Koop dit boek, het zal u eenige aangename avonden bezorgen. — Aanvragen en bestellingen te richten aan onze agenten, bezorgers en bureaux.

Prijs: slechts
17½ cent
ingenaaid.

In luxe band
70 cent

Het sentimenteele matrozenlied.

Joh. Christophorus Ludeman, geboren te Haarburg, den 22 Maart 1685, overleden te Amsterdam den 22 Maart 1757.

Wat al leven, wat al strijd,
Wat al omnekeeren!
Veel te leeren geeft de tijd,
Meer nog af te leeren!
Want of 't u mishage of niet,
Klaar is 't, dat men heden
Vele dingen anders ziet
Dan in 't schoon verleden.
(GENESTET).

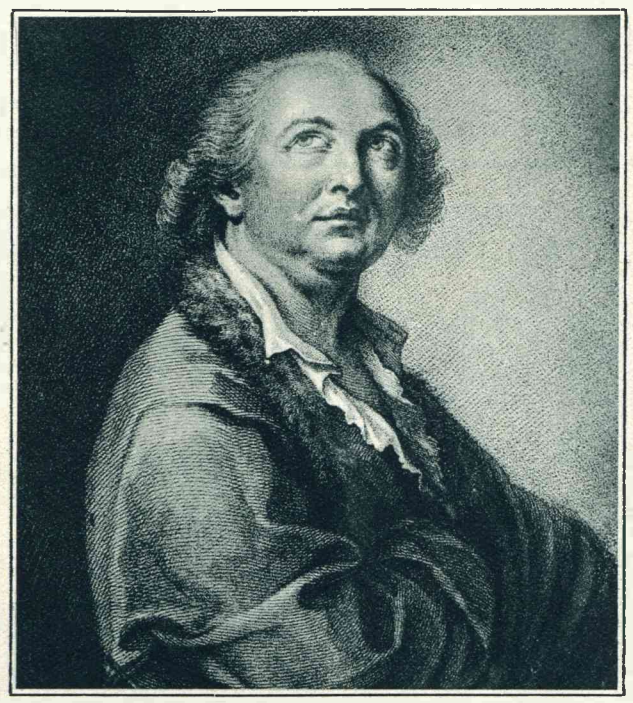
De Amsterdamsche Sterrenwichelaar uit de 18e eeuw

gangbare wonderverhalen en in die zonderlinge wolken gehuld ontsnapten 's mans eigenlijke omtrekken ten eenenmale aan de nauwkeurige waarneming. Dit is te meer jammer, daar Ludeman gedurende eenige jaren een onmiskenbaren invloed heeft uitgeoefend op de Nederlandsche zeden. De „natio

'n Oude gravure met Torensluis en Singel, waarop 't huis van Steffens staat afgebeeld ('t zesde van links) waarover in ons artikel sprake is.

Johan Christophorus Ludeman was een allerzonderlingste figuur. Den 24sten Augustus 1685 te Haarburg, bij Hamburg, geboren, studeerde hij te Jena in de medicijnen, en bracht een deel van zijn leven door met reizen en trekken in Europa. Wat die man al deed en beleefde is voor een groot deel met den sluier des geheims, althans der geheimzinnigheid, bedekt. Wel bestaat er een aantal werken door en over hem; vooral de Nederlandsche litteratuur van de 18e eeuw dankt aan zijn persoonlijkheid menige curiositeit; doch slechts een enkel biograaf geeft ons ettelijke betrouwbare feiten. Het meerendeel bepaalt zich tot het vermelden van de algemeen

Cagliostro, de Italiaansche charlatan en geestenbezweerder, waarmee Ludeman in ons artikel wordt vergeleken.

De Duitsche alchimist en wonderman Leonhart Thurmeiser, die aan 't hof van Johann Georg van Brandenburg hoog in aanzien was.

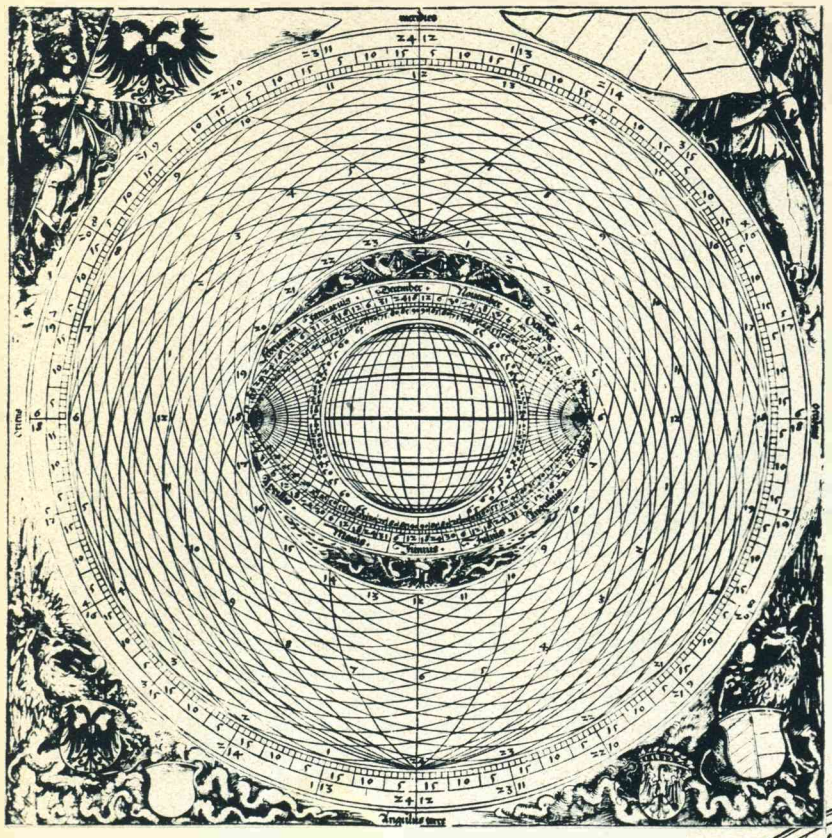
Amstelodamensis" b.v. en niet enkel de 'min beschaafden, maar menschen van verstand en ontwikkeling zochten en huldigden hem en.... zijn dienstbode Britta Beyer, de trouwe lotgenoote van zijn leven, de eerlijke ziel, aan wie de horoscooptrekker met innige toewijding gehecht schijnt geweest te zijn. Ludeman was dan ook minder, naar het schijnt, een bedrieger dan wel een monomaan. Hij had, na het verdedigen van een „dissertatie over de zevenderley zoorten" te Harderwijk den doctoralen titel weten meester te worden, en beoefende nu op zijne wijze, de geneeskunde vrij consciëntieus. Ludeman had overigens als geneesheer een gemakkelijke methode. Was men ziek, dan behoefde men niet zelf te komen. Men behoefde zelfs geen verschijnsel hoegenaamd ook van de ziekte te vertellen. Elke diagnose viel weg. Wat hij weten wilde, dat „leerden hem de sterren", welker loop door de hemelen hij in menigen slapeloozen nacht bespiedde.

Gelijk het wonderbare altijd en overal trekt, ging het ook hier. Ludeman was nauwelijks te Amsterdam aangekomen, of de mare van zijne gaven verspreidde zich in alle kringen, hield aller aandacht bezig, nam alle gesprekken in beslag eerst twijfelend, later zwijgend, tenslotte met een veel beteekenend knikje; de elite naderde langzamerhand den „diepzinnigen" geleerde, die

Michel de Notre Dame, een Fransch astroloog uit de middeleeuwen, die door zijn fantastische voorspellingen groot opzien baarde.

zoo hoog uit de hemelen zijne kennis voor 't menschdom putte. Vooral in de vrouwenkringen was hij zeer geliefd. Niet zelden in het openbaar, voortdurend echter in het geheim wonnen zij, zelfs in de nietigste omstandigheden des levens, zijn raad in. Daardoor kreeg hij een onbeschrijfelijken invloed, kennis van karakters en toestanden, uitgebreide relaties en een stoffelijke welvaart. Men behoefde hem slechts het geboorte-uur, de doopnamen en den ouderdom van den patient te vertellen en hij gaf een recept, dat tegen goud werd ingewisseld. Niet alleen ziekten kon hij genezen; hij deed meer. Zijn wetenschap drong door tot huiselijke en familiegeheimen. Dat alles was zijn succes. Hij en de schrandere Britta, die beiden de wereld en hare roerselen en drijfveeren kenden, speculeerden met uitnemend gevolg op de kleine hebbelijkheden enz. der individuen. Uit één blik, één zucht, één woord leidden zij meer af dan een ander, met minder menschenkennis en ervaring toegerust, uit een uitvoerige „historia

Tot de bekende astrologische curiosa behoort o.a. ook de hierboven afgebeelde horoscoop van Albrecht Dürer. Het lijkt ons nogal 'n ingewikkelde geschiedenis.

morbi" en dus gebeurde het dikwerf dat hun advies als een pythisch orakel werd gevierd.

De vreemdeling die in 1876 Amsterdam bezocht, zag, komend door de Molsteeg en de Torensluis, rechts over de brug een klein, laag, smal huisje : een echte goudsche-pijpenla, waarboven, met een lantaarn gekroond, het woord „Planeet" hem tegen schitterde. Dat historisch gebouwtje, welk later een koffiehuisje is geworden, en waar de „Amsterdamsche Pijpklub" vergaderde, was vóór de verandering de woonplaats van den bekenden Sterrenwichelaar Steffens. Steffens, de afgod der Amsterdamsche juffers, der dienstboden, de toevlucht van verliefde zielen en gebroken harten enz. ! !

Deze Steffens was door twee liniën heen de opvolger van Dr. Johan Chr. Ludeman.

Treffend is de overeenkomst tusschen Ludeman en den duizendkunstenaar Balzamo of Cagliostro, die zulk een belangrijke rol speelde in de Fransche staatsomwenteling op het eind van de 18e eeuw. Beiden voorspelden gaarne de toekomst, en beiden met even weinig geluk. Doch terwijl Cagliostro een bedrijvige rol speelde in het Fransche en Italiaansche staatsbestuur, hield Ludeman zich verre van het tooneel der handeling, en ontcijferde, met zijn planetenmuts op het hoofd en met de voorspellende „vuurvlammen" de dingen die komen zouden. Zijne Triumfzaal van astrologische voorzeggingen of de Nieuwe Spiegel der Wereld (te Arnhem, bij Moeleman enz. 1787) levert daarvan het bewijs. In de twee deeltjes van dat werk voorspelt de beroemde geleerde hetgeen er op politiek gebied „van af" het „wonderjaar" 1878 tot het „loopjaar" 1835 zoo al zal voorvallen. Een blik op dat werk wekt treurige beschouwingen. Het is een samenraapsel van den meest onzinnigen bombast, dien men bedenken kan, voorgedragen met een aplomb en een brutaliteit, die de grenzen der waarschijnlijkheid te buiten gaan. Niet één enkele voorspelling is juist. Ludeman blijkt evenmin uit de planeten als door overpeinzing eenige zienersgave te hebben bezeten.

Mag men nu uit het bekende tot het twijfelachtige besluiten, dan zijn de patienten, die in gansche stroomen tot Steffens' voorganger kwamen, van een slechte reis thuis gekomen, en hebben de kerkhoven der hoofdstad wellicht een groot deel hunner clienteele aan de planeten te danken. En niet van de hoofdstad alleen ; ook daar buiten.

Een recente foto van den Torensluis en Singel. Juist boven het IJsco-wagentje op de brug ziet men 'n puntje van den smallen ouden gevel van Steffens huis.

Een aantal werken omtrent genees- en heelkunde, die door hunne ruwe platheid natuurlijk juist in handen kwamen van de „minst-kundigen", gaven voor schier alle krankheden de buitensporigste geneesmiddelen ten beste. Den medicus onzer dagen moet wel een bittere glimlach om de lippen komen, wanneer de werken en adviezen van den beruchten „filosoof" hem onder de oogen komen.

Ludeman schijnt overigens een bandelooze, trotsche inborst te hebben gehad. Met hoogmoedige ijdelheid achtte hij zich boven een ieder verheven. Men was bang voor hem. Ook in de z.g. „correspondentie" tusschen de Hollandsche magistraatpersonen, waarbij de een

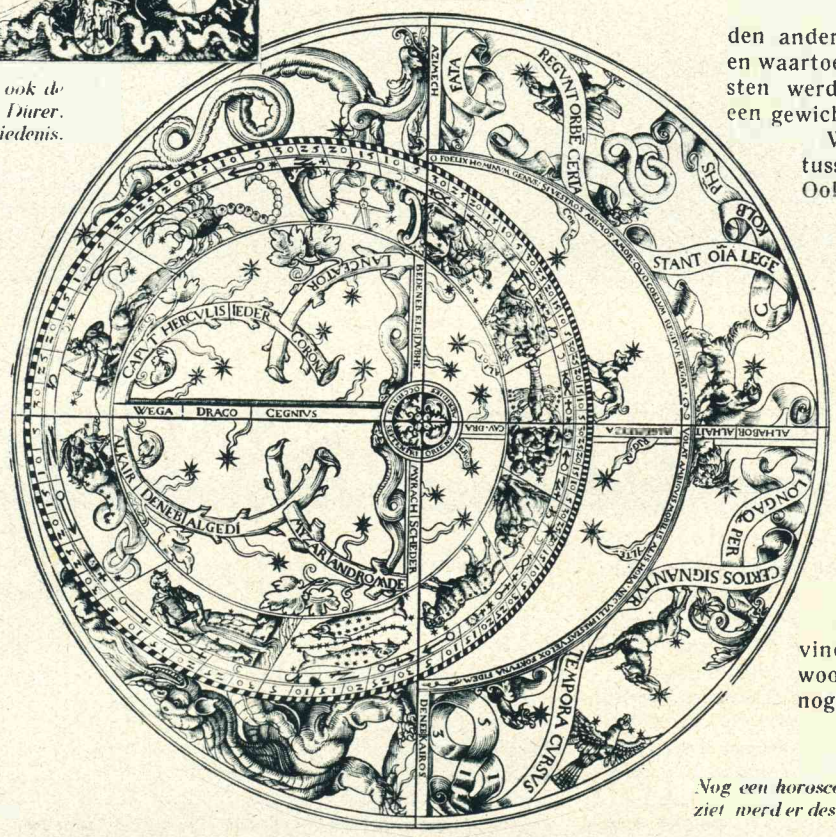

De natuurvorscher en theoloog Emanuel Swedenborg, die in 1772 in Londen overleed.

den ander aan een regeeringszetel hielp, en waartoe de schandelijkste overeenkomsten werden gesloten, speelde Ludeman een gewichtige rol.

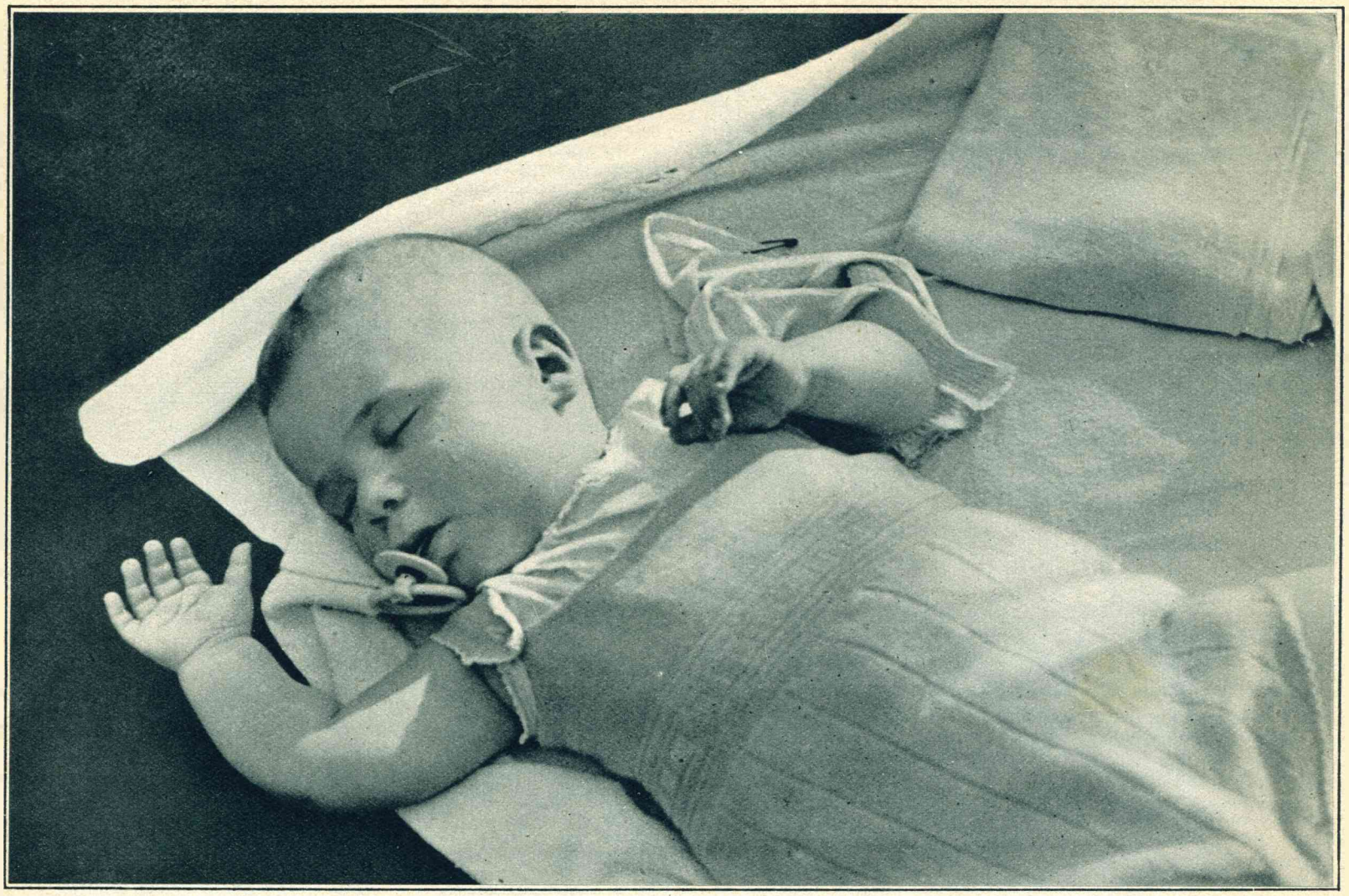
Wij wezen op de overeenkomst tusschen Ludeman en Cagliostro. Ook met andere sterrenwichelaars en alchimisten, zooals Emmanuel Swedenborg, Michel de Notre Dame, den goudmaker Beireis en den alchimist Leonhardt Thurneisser, is de overeenkomst opvallend. De 18e eeuw was in het algemeen een tijd van overgang, en in zulke tijden vinden geslepen bedriegers, die hun tijdgenooten begrijpen, een prachtige gelegenheid om in troebel water te visschen. Ach, te allen tijde waren er bijgeloovigen en te allen tijde zullen zij er zijn. Ook in onze dagen vindt men er genoeg. Het spreekwoord : Mundus vult decipi doet nog altijd opgeld !

JAN G. HAZEWINKEL.

Nog een horoscoop uit de middeleeuwen. Zooals men ziet werd er destijds nog al veel werk van gemaakt.

De slaap eens rechtvaardigen.

ZIJN LIEFDESVERKLARING

DOOR PAULA VINCX

Bobby Dale zat op de veranda brieven te schrijven. Hij was jong, blond en knap van uiterlijk. Hij droeg zijn stroohoed 'n beetje schuin op zijn krullenbol en zijn blauw kamgaren pak liet zijn stevige schouders goed uitkomen.

Bobby's mond vertoonde een harde, scherpe lijn en zijn oogen stonden dof en diep, alsof hij dien nacht maar heel weinig geslapen had. Hij zat te schrijven op een velletje papier van het hotel met een gouden vulpenhouder. Niemand zou gedacht hebben, dat hij een liefdesbrief zat te schrijven en toch was het zoo.... den voornaamsten liefdesbrief, dien hij ooit in zijn leven geschreven had. Met haastige krabbels en veel doorhalingen stortte hij zijn gemoed in een stroom van inkt over het blanke papier uit.

Het is overbodig te vermelden, dat Bobby afgewezen was.... tweemaal nog wel.... door het meisje, aan wie hij nu zat te schrijven. In onzen tijd bereikt geen enkele jonge man meer zulk een hoogte van toewijding en hartstocht, als waarin hij op dat oogenblik verkeerde.... of zich ten minste verbeeldde te verkeeren ; in onze eeuw van nuchter denken vertrouwt geen jonge man zoo vurig en zonder terughouding zijne innigste gevoelens aan het papier toe, tenzij.... hij streeft naar het onbereikbare.

Bobby Dale beëindigde zijn brief, onderteekende hem, bleef nog een poosje met zijn penhouder in zijn mond zitten en schreef er ten slotte met den moed der wanhoop onder :

„Wil je met me trouwen ? Ik geef je nog drie weken, om op die vraag antwoord te zenden.... voor het allerlaatst ! Als ik na drie weken geen beslist en.... toestemmend antwoord van je heb, ga ik trouwen met een schattig meisje uit York State."

Bobby las dat postcriptum nog eens zorgvuldig over en stak dan met een gevoel van voldoening en een zucht van verlichting den brief in een van zijn eigen zaken-enveloppen, schreef er het adres op en stopte hem in de brievenbus, die vlak om den hoek stond. Daarna drentelde hij naar het plein met het gevoel van iemand, die een hoogst belangrijk werk achter den rug heeft, zag daar een stel meisjes in fladderende zomerjaponnetjes staan giechelen en praten, liep door naar het strand, waar een troepje kinderen uit de hotels aan het spelen waren, zette zich in een strandstoel en stak heel behaaglijk een sigaartje op.

Een maand later stapte hij het kerkportaal binnen met het schattige mesje uit York State en nog zes weken later — zoo onstandvastig zijn de mannen nu eenmaal — zat hij tevreden en genoeglijk op de waranda van zijn eigen huisje in een voorstadje zijn ochtendblad te lezen en een pijpje te rooken.

Maar ondanks zijn uitwendige tevredenheid voelde Bobby zijn levensvreugde verduisterd door een sombere, dreigende wolk. Zijn oogen stonden onrustig en voortdurend keek hij tersluiks de met boomen beplante hoofdstraat af, waar hij niets méér verontrustends te zien kreeg, dan de dansende schaduwen der bladeren en hier en daar een warrelend vergeeld blad of een sjokkende boodschappenjongen. Op den dag namelijk na het sluiten van zijn huwelijk had hij toevallig gehoord, dat het „andere meisje" een maand geleden onverwachts naar het buitenland was vertrokken. Was het niet mogelijk, dat zijn brief haar niet bereikt had.... of achternagestuurd was.... en dat hàár antwoord nu ieder oogenblik.... Als hij met zijn gedachten zoover was gekomen, dan sloot hij de oogen en huiverde.

Bobby had eerst vol twijfel, dan vol verwondering en ten slotte vol verrukking gestaan tegenover het geluk, dat hij, ondanks zijn „vurige liefde" voor het eerste meisje, nu in zijn huwelijk ondervond. En hij begreep nog steeds niet, hoe die eerste liefde zoo ongemerkt vervaagd was. Maar die onbeantwoorde brief.... DE liefdesbrief bij uitnemendheid.... de brief met dat veelzeggende postscriptum.... die volgde wellicht dat andere meisje nog door wie weet hoeveel landen !

En Bobby kon er niets meer aan doen dan zichzelf zitten pijnigen met de gedachte, aan wat er gebeuren zou, als op een kwaden dag zijn vrouwtje een blauw, geparfumeerd briefje tusschen zijn post zou vinden. Het is nu eenmaal niet bepaald bevorderlijk voor het huwelijksgeluk van een vrouw, als ze bemerken moet, dat ze bij gebrek aan beter „gevraagd" is. Dàt was de sombere wolk, die boven Bobby hing !

„Bobby," riep mevrouwtje Dale door de openstaande warandadeuren heen, „hoe spel je rhematiek ? Ik ben aan het schrijven aan tante Anne over dien vreeselijken aanval dien...."

„R-h-e-u-m-a-t-i-e-k," spelde Bobby zorgvuldig. Hij moest altijd van alles voor zijn vrouwtje spellen. „Zeg, Elly, hoe zouden we er toch in vredesnaam toe gekomen zijn om te gaan wonen op een plaats, waar de postbode na iederen brief, dien hij heeft afgegeven, een dutje doet ? "

Het krassen van het paarlemoeren penhoudertje van mevrouw Dale hield plotseling op, een blauw japonnetje fladderde door de openstaande deuren heen en een schattig vrouwtje stapte de waranda op.

„Maar Bobby, als je alleen op de postbode zit te wachten, jongenlief, ga dan maar vast heen dan zal ik je de post wel achterna brengen, zoodra zij er is. Je had al een half uur geleden op je kantoor moeten zitten, niet ?" vroeg ze liefjes.

„Onzin !" bromde Bobby, ondankbaar. „Ik wil jou niet lastig vallen. Wat beteekent nou 'n half uurtje ?"

Er kwam een rimpeltje tusschen de fijne wenkbrauwen van mevrouw Dale. Ze begon een vermoeden te krijgen, dat Bobby haar niet heelemaal vertrouwde. Nu al twee weken lang, dadelijk nadat ze van hun huwelijksreis teruggekomen waren, speelde zich iederen morgen datzelfde zielige drama af. Ja, natuurlijk, Bobby liet haar wel altijd alles zien, wat hij van de post kreeg.... ze mocht het zelfs openmaken.... als ze wilde.... maar toch....

Juist op dat oogenblik verscheen de postbode om den hoek, overhandigde Bobby een pakje zakenbrieven, reikte mevrouw Dale eenige witte enveloppen over (het „andere meisje" gebruikte *altijd* blauwe) en vervolgde fluitend zijn weg.... alsof er heelemaal geen menschelijke hoop en angst bestond. Bobby, die hem met een verholen minachting om zijn dikhuidigheid nakeek, ademde toch weer verlicht op, kuste zijn vrouwtje gedag en rende naar de tram.

Maar toen de eene dag na den anderen voorbijging, zonder dat de gevreesde brief kwam, voelde Bobby zich hoe langer hoe ongelukkiger. Het allerergste was wel, dat hij werkelijk verliefd op zijn vrouw werd en dat angst hem begon te kwellen, dat die brief zijn heele geluk verwoesten zou. Nachten lang lag hij wakker en verbeeldde zich, in welke bewoordingen dat andere meisje zijn brief zou kunnen beantwoorden. Dan weer bedacht hij allerlei uitleggingen en beredeneerde het geval voor zichzelf en stelde zich voor, hoe zijn vrouwtje zich verongelijkt gevoelen zou en hem verwijtend zou aanzien. Alle aantrekkelijkheden, welke Elly bezat, kregen in zijn oogen reusachtige afmetingen bij de gedachte, dat hij haar zou kunnen verliezen.

Een nicht van zijn vrouw gebruikte ook blauw schrijfpapapier. En elken keer als de postbode een gekleurde enveloppe overgaf, steeg hem het bloed naar het gelaat en klemde hij de tanden opeen. Zoodra zij dan begon te lezen en hij tot de geruststellende ontdekking kwam, dat zijn geheim nog niet ontdekt was, voelde hij een geweldige opluchting.

Op zekeren dag kwam zijn vrouwtje zijn kantoor binnenstormen met een blauwe enveloppe in de hand en bij dat gezicht werd hij zoo bleek als een doek. Maar het bleek valsch alarm te zijn. De nicht was ziek en mevrouw Dale wilde graag op slag naar haar toe. Bobby gaf zoo grif zijn toestemming, dat zijn vrouw zich bijna gekrenkt voelde over de gewilligheid, waarmee hij haar twee volle dagen liet gaan.

Op een anderen keer vond Bobby, toen hij van kantoor thuis kwam, zijn vrouw zitten snikken, met een blauw velletje postpapier in haar hand. Hij rilde en zette zijn tanden opeen, toen hij haar een kus gaf.

„Och, Bobby! Bobby!" kreunde ze, en zijn hart stond stil van schrik.

„Wat is er dan toch, liefste?" vroeg hij schor fluisterend.

„Ze is dood!" snikte zijn kleine vrouwtje. „Die oude merrie van vader, waarmee ik al als klein kind gereden heb. Ze moesten.... haar.... d.d.d.doodschieten!"

En ze vond Bobby vreeselijk harteloos, toen hij er als een dwaas om begon te lachen.

Vroeg op een warmen Octobermorgen kwam eindelijk de crisis. En zooals het altijd gaat met langverwachte dingen, het kwam, toen Bobby er zoo goed als niet meer op gerekend had. Ze hadden samen een kort ochtendloopje gemaakt. Toen ze in hun straat terugkwamen, zagen ze den postbode in zijn grijslinnen jas in hun voortuintje staan en met alle macht nijdig aan de bel trekken. Het is heel teekenend voor lui, die iemand altijd lang laten wachten, dat ze zelf nooit geduld hebben.

Zenuwachtig pakte Bobby zijn vrouw bij haar arm en trok haar haastig mee tot aan het tuinhekje, waar ze den vertoornden rijksambtenaar tegenkwamen. In zijn hand had hij twee brieven. De eene was een zakenbrief, de andere een kleine blauwe enveloppe. Op het oogenblik, dat Bobby die laatste aanpakte, herkende hij het handschrift en stokte de adem hem in zijn keel.

Eindelijk was hij dan toch gekomen! Nu brak het vreeselijke oogenblik aan!

„Oh," riep mevrouw Dale, „eindelijk dan toch een brief van nicht Dorothy. Ik heb er al zoo lang naar zitten uitkijken."

„Elly!" zei Bobby en zijn stem klonk hol en angstwekkend somber. „Raak dien brief niet aan!"

Elly keek hem stom verwonderd aan.

„Ik.... ik.... denk zoo!" stotterde Bobby, van zijn eigen grafstem geschrokken. „Dat.... d.d.d.de br!! brief v.voor m.m.m.mij be.bestemd is! L.l.l.aat 's k.kijken!"

Maar mevrouw Dale liet zich niet als een vreemde behandelen.

„Onzin!" riep ze uit, het blauwe couvert den postbode uit handen grissend, voordat haar man er kans toe zag. „Ik zal hem wel voor je open maken. En meteen scheurde ze er netjes en bedaard een randje van af. Dan keerde ze de enveloppe om, zag het dameshandje, waarmee het adres geschreven was en gaf hem bedaard aan haar man. Bobby nam hem werktuiglijk aan en begon te lezen. Hij moest hem tweemaal overlezen, voordat hij begreep, wat er stond. Toen werd het licht in hem en zonder een woord te zeggen, reikte hij den brief aan zijn vrouwtje over. Ze nam hem nieuwsgierig aan en las het volgende:

Waarde Heer Dale,

Wat bent u toch 'n pracht van 'n tooneelspeler! Laat me toe u geluk te wenschen met uw huwelijk en alle mogelijke goeds voor u beiden te hopen. Uw vrouw zal zich, dat weet ik zeker, nooit vervelen, als ze van amateursvoordrachten houdt.

Met vriendelijke groeten,

Uw toegenegene,

Marian Westlake.

Terwijl ze naar binnen gingen, bekeek hij den zakenbrief tersluiks. Hij had hem heel gewoontjes van den postbode aangenomen. In den rechterhoek stond zijn eigen adres gedrukt, maar het adres op de enveloppe luidde: Miss M. Westlake, Kansas City, Ark — en daarover heen stond een groot rood stempel: „Onbestelbaar teruggezonden."

Hij stak den brief in zijn zak, slikte een paar malen en ging naar zijn vrouw toe, die het blauwe briefje stond te lezen.

„Maar wie is die miss Westlake nu eigenlijk?" vroeg Elly. „En wat bedoelt ze met dat amateurstooneelspelen?"

Bobby lachte hartelijk.

„Och, dat is een meisje, dat ik vroeger heb leeren kennen.... laat eens kijken.... waar was het ook weer? O ja.... in Virginea Beach! Ik denk, dat ik zoo'n beetje met haar gekheid heb gemaakt.... en zij schijnt toen gedacht te hebben, dat ik het ernstig meende. Zoo'n malle meid om een grapje voor ernst op te nemen! En dat nog wel, terwijl ik jou al kende, liefste schat!"

Dat was natuurlijk de klap op den vuurpijl.

„Die postbode is een groote zot!"zei Elly uit den grond van haar hart.

„Idioten zijn soms nog wel eens ergens goed voor!" meende Bobby raadselachtig. Daarop ging hij naar binnen, liep naar den haard, waarin een helder vuurtje brandde, haalde zijn eigen, teruggezonden brief uit zijn zak, scheurde hem nijdig in heel kleine snippers en gooide die in de vlammen. En hij smaakte de voldoening, dat nooit iemand ter wereld zijn allergewichtigsten liefdesbrief gelezen had!

De lekkerbek.

VEEL HEIL EN ZEGEN IN HET NIEUWE JAAR!